

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

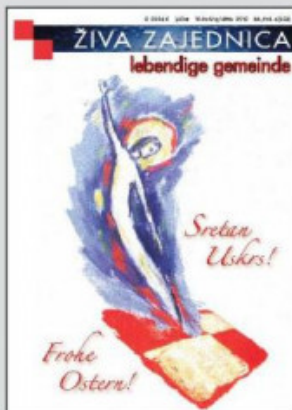

*Sretan
Uskrs!*

*Frohe
Ostern!*

Naslovnica:

Hrvatski Uskrs;

S. Zdravka Milić, milosrdnica,
akademski slikarica

ŽIVA ZAJEDNICA lebendige gemeinde

List hrvatskih katoličkih
zajednica u Njemačkoj
Zeitschrift der kroatischen
katholischen Gemeinden
in Deutschland
www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main
An den Drei Steinen 42d
Tel.: (069) 9540480
Fax: (069) 95404824

E-Mail:

zivazajednica@kroatenseelsorge.de
delegatur@kroatenseelsorge.de

Izdavač/Herausgeber:

Hrvatski dušobrižnički ured
Kroatenseelsorge in Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:

Pfr. Ivica Komadina

Glavni urednik/Chefredakteur:

Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:

Pfr. Ivica Komadina, Željka Čolić,
Stjepan Herceg, Kristina Kovačević,
Marija Lovrić-Holenda,
dr. Adolf Polegubić,
Antonia Tomljanović-Brikić,
P. Jozo Župić

**Grafička priprema/Layout &
Bildbearbeitung:**

Ljubica Markovica-Baban

Tisak/Druck:

DENONA d.o.o., Zagreb

Godišnja pretplata s poštarinom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: € 16,-
za ostale europske zemlje: € 22,-
za prekomorske zemlje: € 35,-
Bankverbindung:

VDD/Kroatenseelsorge in Deutschland
Konto Nr. 6498973
(BLZ: 750 903 00),
bei der UGA Bank eG
IBAN:
DE03750903000006498973

Zadnja stranica:

Detalj iz Kopačkog rila;
snimio: A. Polegubić

KORISNO

JERUZALEM

Nova mrežna stranica franjevačke Kustodije u Svetoj Zemlji

**Virtualna šetnja kroz
baziliku Svetoga groba
u Jeruzalemu.**

U četvrtak 15. ožujka franjevci Kustodije Svete Zemlje, otvorili su novu mrežnu stranicu na kojoj se može, uz ostalo, krenuti u virtualnu šetnju kroz baziliku Svetoga groba. Franjevci najavljuju da će ubrzo urediti slične virtualne posjete drugih svetih mjesta kao što su Betlehem, Nazaret, Kafarnaum ... Od sada je virtualna šetnja kroz baziliku Svetog groba dostupna na

www.holysepulchre.custodia.org/virtualtour/index_en.htm

IKA

Snimio: A. Polegubić

ZAGREB

Aplikacija HR Biblija za iPhone

Aplikacija HR Biblija za iPhone (Kršćanska sadašnjost) koja omogućuje lagani pristup cjelovitome biblijskom tekstu pohranjenom na uređaju u prodaji je od subote, 10. ožujka. Aplikacija HR Biblija (verzija 1.0) za iPhone u izdanju Kršćanske sadašnjosti donosi najbolji i najvjerodostojniji tekst prijevoda Biblije na hrvatski jezik, koji se koristi u liturgijskoj praksi. Aplikacija se pokreće na uređajima iPhone 3G, iPhone 3GS, iPhone 4, iPhone 4S te iPod touch uređajima druge, treće i četvrte generacije, a i svi nadolazeći uređaji bit će također podržani. Na iPad uređajima aplikacija se, kao i svaka druga aplikacija oblikovana za iPhone, pokreće u 1x i 2x načinu rada. Uz standardno čitanje teksta po biblijskim knjigama i poglavljima, aplikacija HR Biblija korisniku omogućuje dodavanje oznaka, pretraživanje po pojmu, pretraživanje po broju i vođenje dnevnika čitanja.

Pri izradi aplikacije posebna pozornost dana je prikazu biblijskog teksta. Tako korisnik, u bilo kojem trenutku, može promijeniti veličinu i vrstu fonta, uključiti prikaz preko cijelog zaslona, čitati tekst u „landscape“ (pejzažnom ili vodoravnom) i „portrait“ (portretnom ili okomitom) obliku te izabrati dnevni, noćni, biblijski ili „soft“ (ugodniji za čitanje) prikaz teksta. Osim nabrojanih funkcionalnosti, kasnije verzije ove aplikacije sadržavat će i dodatne mogućnosti kao što su dijeljenje teksta putem facebooka, twittera, SMS-a ili e-maila. Redovitim dograđivanjem aplikacije, širenjem njezinih funkcionalnosti, ali i obogaćivanjem sadržaja koje nudi, aplikacija HR Biblija postaje trajna vrijednost pohranjena u iPhone ili iPod touch uređaju.

Cijena aplikacije je 4,99 USD, a može se kupiti putem AppStore-a.

IKA

U OVOM BROJU

● INTERVJU: mons. Marin Srakić

Nemjerljiva
važnost Hrvat-
ske inozemne
pastve

str.

6

● WÜRZBURG

Duhovne
vježbe za
svećenike i
đakone

str.

9

● TEOLOŠKI OSVRT: dr. A. Tamarut

Crkva u svad-
benom ozračju

str.

12

USKRSNA POEZIJA I RAZMIŠLJANJA

10-11

IZ CRKVE U SVIJETU

Sirijski biskup upozorava na
nepravdu

Papa je vjernike podsjetio da se u živo-
tu moraju donositi brojne čvrste odluke,
te da se čovjek mora odricati mnogih
stvari i biti spreman na žrtvu.

4

IZ CRKVE U DOMOVINI

Lik Gospe Kondziške u Nazaretu

5

SVIJET MLADIH – JUGENDWELT

Mladi Albanci protiv „krvne osvete“

23

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE:

Pfr. Ivica Komadina: Blumen und
Palmsonntag

VIERZEHNHEILIGEN/CUGOVEC:

Franziskusschwester eröffnen ein
Altenheim in Kroatien

13-14

|| Iz uskrsne nade lakše se živi i hrvatska iseljenička stvarnost. ||

Uskrsna nada besmrtnosti

Vrijeme korizme je iza nas. Nas-
tupilo je uskrsno vrijeme, vrijeme
radosti i trajne pobjede života nad
smrću. Tijekom korizme u mnogim su
hrvatskim katoličkim misijama i za-
jednicama u Njemačkoj održane du-
hovne obnove, obavljala se pobož-
nost križnoga puta, intenzivnije se
molilo i promišljalo o Isusovoj muci,
ali i vlastitom životnom hodu. Dono-
sile su se i osobne odluke glede ži-
votnog zaokreta prema drukčijem
pristupu životu i postavljanju životnih
prioriteta.

Hrvatski svećenici i đakoni iz
Zapadne Europe okupili su se od
12. do 15. ožujka u Würzburgu na
duhovnim vježbama, koje je pred-
vodio prof. dr. Tomislav Ivančić.
Tijekom duhovnih vježbi dr. Ivančić
je održao pet meditacija: „Bog i
čovjek“, „Zlo u svijetu i obraćenje“,
„Isus Krist jedini Spasitelj“, „Crkva i
suvremeno kršćanstvo“ i „Kako da-
nas svjedočiti u društvu?“. „Ako čov-
jek živi moralno, postići će 70 posto
zdravlja. Od konfliktata na duhovnoj
razini dolazi 70 posto naših bolesti.
Najviše bole duhovne boli. Psihičke
bolesti također imaju korijen na raz-

ni duhovne duše. Izlaz iz zla je u
obraćenju. Obraćenje znači zdrav-
lje, a na duhovnom području to zna-
či vjerovati u dobro. Odrći se gri-
jeha ne znači da sam se spasio.
Moram činiti dobro da bih se spa-
sio. Nije važno biti dobar, već čini-
ti dobro. Na Crkvi je da se vrati Isu-
su i onda će biti autentična“, istak-
nuo je dr. Ivančić.

A pobjeda dobra nad zlom po-
najbolje se ostvarila u Isusovu uskr-
snuću. Kad su mnogi pomislili da je
nakon Isusove muke, smrti i ukopa
zavladala smrt zasnagda, događa
se nevjerojatan obrat. Kamen na
grobu bijaše otkotrljan, a Isusova ti-
jela ne bijaše u grobu. „Što tražite
Živoga među mrtvima? Nije ovdje,
nego uskrsnuo!“ O tome je govorio
dok je naučavao i pokazivao put ko-
ji vodi do uskrsnuća. Rijetki su to raz-
umjeli. Tako je utisnuo u ljudsko srce
i dušu nadu besmrtnosti. Iz te nade
lakše se živi, lakše se ide prema
uskrsnuću. Iz te nade lakše se pro-
matraju nedaće života. Lakše se ži-
vi i hrvatska iseljenička stvarnost.

Svima blagoslovljen Uskrs!

Urednik

Iz delegatove Poruke

Cvijeće i Cvjetnica

Drage sestre i braćo!

Unekim je krajevima naše Domo-
vine običaj da se na Cvjetnicu
ujutro djeca umivaju u vodi u kojoj
je potopljeno cvijeće. Tako je bilo i
kod nas. Sjećam se, da smo uoči
Cvjetnice u subotu uvečer znali
ubirati različito cvijeće na livadi ili u
polju. To smo potopili u čistu vodu,
izvorsku ili bunarsku, jer tada još ni-
je bilo vode iz vodovoda, te ostavi-
li da stoji preko noći u posudi. Ujut-
ro smo se umivali, prali lice vodom
u kojoj je bilo potopljeno cvijeće.
Roditelji su nam govorili da ćemo
biti ljepši, ako se umijemo tom vo-
dom. A kako i ne bi kad je sve bilo
bio, sve biološki čisto, prirodno i ne-
zagađeno: i poljsko cvijeće, i bistra
voda, i mi djeca. Tako vedro ras-
položeni, lijepo umiveni, uzimali
smo maslinove grančice i odlazili u
crkvu gdje je najprije bio blagoslov
grančica i palmi. Cvjetna nedjelja
ili Cvjetnica je i nedjelja palmi-cvi-

jeća, ali i nedjelja Muke Gospod-
nje, jer je Cvjetnica ujedno i prvi
dan Velikog tjedna. U zemljama
sredozemlja palme su bile simboli
života i pobjede, napose u Izraelu
kao simboli neovisnosti i kralja pob-
jednika, tako da se Isusov svečani
ulazak u Jeruzalem može tumačiti i
kao svojevrsna provokacija tadaš-
nje rimske vlasti. Običaj se s vre-
menom širio po Europi, gdje su
vjernici upotrebljavali zelene grane
i grančice drugih drveća te ih na-
kon blagoslova i sudjelovanja u
bogoslužju stavljali u svoje domove
ili na polja. Svi ti običaji živi su iz-
raz vjere Kristovih vjernika u razli-
čitim narodima i krajevima koji se
kroz čašćenje Isusova svečanog
ulaska u Jeruzalem zorno pripre-
maju na proživljavanje Isusove mu-
ke i smrti, ali i na dostojnu proslavu
njegove veličanstvene, božanske
pobjede: na Uskrs-Isusov ustanak iz
groba. **Vlk. Ivica Komadina, delegat**

Sirijski biskup upozorava na nepravdu

U katehetskom dijelu audijencije Papa je vjernike podsjetio da se u životu moraju donositi brojne čvrste odluke, te da se čovjek mora odricati mnogih stvari i biti spreman na žrtvu.

Na Bliskom istoku već dugo vremena nestabilnost je glavno obilježje mnogih zemalja. No, posljednjih godina u mnogim državama došlo je do revolucija i u njima doslovno „ključa“. A na udaru raznih ekstremista i fundamentalista su osobito kršćani koje se smatra „saveznicima zapada“. Ništa bolje nije trenutno ni u Siriji. Tamošnji je katolički biskup iz grada Aleppa mons. Giuseppe Nazzaro zapadnim zemljama predbacio da selektivno zastupaju ljudska prava, što onda i dovodi do ovakvih problema. Od Sirije se traži da poštuje ljudska prava, no o kršenju prava u drugim državama Bliskoga istoka na zapadu se šuti, izjavio je 12. ožujka mons. Nazzaro za vatikansku tiskovnu agenciju Fides. I među zagovornicima rezolucije Ujedinjenih naroda protiv Sirije ima država, dodao je biskup, koje i same ne poštuju ljudska prava. Zbog toga sve više raste sumnja da takva „skrb“ za ljudska prava i njihovo poštivanje u Siriji zapravo nije humanitarne ili moralne, već političke i gospodarske naravi. Prema biskupovim riječima, stanje je u Siriji nepromijenjeno i izrazito loše jer niti vlada niti oporba ne prihvaćaju dogovor oko mirovnih pregovora i zaustavljanja ratnih sukoba. No, postoji sumnja da oporbom netko manipulira i taj je sumnja – nastavio je mons. Nazzaro – „osnovana“. Mons. Nazzaro je talijanski franjevac i apostolski vikar u Aleppu. Konkretno, apostolski vikarijat je svojevrsna „prethodnica“, tj. uspostavlja se prije nego se osniva biskupija na onim područjima gdje živi mali broj katolika. U Siriji, prema vatičanskim podacima, sada ima oko 430.000 katolika no Sveta se Stolica opravdano boji da će se zbog pritiska i oni početi iseljavati, kao što je to slučaj u okolnim zemljama.

Irački biskup mučenik

Da kršćani na Bliskom istoku žive sve teže, zna i papa Benedikt XVI. On je o tome govorio na općoj audijenciji u srijedu 14. ožujka. Obraćajući se

vjernicima i hodočasnicima iz cijeloga svijeta, Sveti Otac je podsjetio na mučeničku Crkvu i mučeničku smrt nadbiskupa Paulosa Faraja Rahha koji je ubijen 13. ožujka 2008., dakle prije četiri godine. Prilike u kojima od tada žive kršćani ne da se nisu popravile nego su se još i pogoršale, pa ih je veliki broj i bio izbjegao u susjedne zemlje, među ostalima baš i u Siriju. Papa je pozdravio kaldejskoga patrijarha Emmanuela III. Dellyja i pomoćnoga biskupa u Bagdadu Shle-

mona Wardunija koji vrlo često upozorava na nepodnošljive uvjete u kojima žive njegovi vjernici. Prema njegovim riječima, kršćanima svih denominacija bilo je bolje čak i u doba diktatura Sadama Huseina. Mons. Rahho bio je kaldejsko-katolički nadbiskup Mosula koji se nalazi na jugu Iraka. Teroristi su ga oteli 29. veljače 2008., a njegovo je tijelo nađeno dva tjedna kasnije na nekom smetlištu. Očito je fundamentalistima smetalo njegovo nepokolebljivo zauzimanje da u novi irački ustav ne uđu elementi islamističkoga zakona – šarije.

Spremnost na žrtvu

U katehetskom dijelu svoje audijencije Papa je vjernike podsjetio da se u životu moraju donositi brojne čvrste odluke, te da se čovjek mora odricati mnogih stvari i biti spreman na žrtvu. Na Trgu svetoga Petra Benedikt XVI. započeo je novi niz kateheza o molitvi u Djelima apostolskim i u poslanicama svetoga Pavla apostola. Prvu katehezu posvetio je i molitvenoj prisutnosti Majke Božje u skupini Isusovih

vjernika, koji su postali prva Crkva koja se tek radala. Da bi vjernik naučio poštivati sve aspekte molitve i moliti jednostavno i zauzeto u zajednici, mora se ugledati na Mariju. Ona je u svim takvim trenucima bila potpuno otvorena, a ta je njezina otvorenost bila plod tijesnoga i prisnoga odnosa s Bogom do koje je dolazila upravo zahvaljujući molitvi. Život prve Crkve bio je zapravo određen „molitvenim ritmom“, a Duh Sveti davao je snage apostolima tako da su bili spremni i na mučeništvo i žrtvu. „U Jeruzalemu su apostoli, kojih je ostalo jedanaest zbog izdaje Jude Iskariot-skoga, bili ujedinjeni u kući da bi molili i upravo su u molitvi očekivali dar što im ga je obećao uskrsli Isus, Duha Svetoga“, nastavio je Benedikt XVI. I upravo u tom kontekstu sveti Luka, koji je napisao Djela apostolska, po posljednji puta spominje Mariju, Isusovu majku. Mariji je evangelist Luka posvetio početak svoga evanđelja, od nav-

ještanja anđela do rođenja i djetinjstva Božjega Sina koji je postao čovjekom. „S Marijom započinje zemaljski Isusov život i s Marijom započinju i prvi koraci Crkve; u oba trenutka ozračje je slušanje Božje riječi, sabrarnosti. Zato bih se danas htio zadržati na toj molitvenoj prisutnosti Djevice Marije u skupini učenika koji će biti prva Crkva koja nastaje“, rekao je Papa i pojasnio kako je Marija pratila Isusov put samozatajno, sve do križa ispod kojega je stajala, a nastavila je pratiti put Crkve tihom molitvom. Njezin primjer mora služiti i svim vjernicima današnjice, a njezina poslušnost Božjoj riječi mora biti uzor poslušnosti Božjoj volji. Među ostalim hodočasnicima, oni iz Hrvatske razveselili su se Papinom pozdravom na hrvatskom: „S radošću pozdravljam sve hrvatske hodočasnike, a osobito vjernike iz župe Majke Božje Fatimske iz Orehovice. Dragi prijatelji, obratite se znači čitavim bićem zavoljeti svoga Stvoritelja. Ne bojte se otvoriti svoje srce Isusu i s njime podijeliti svoje radosti i teškoće. Hvaljen Isus i Marija!“

M. K.

Solidarnost i duhovnost vode u svetost

Na poticaj Hrvatske biskupske konferencije šestu godinu zaredom Hrvatski Caritas organizirao je od 5. do 11. ožujka akciju „Tjedan solidarnosti i zajedništva s Crkvom i ljudima u BiH“. Uz geslo „Doista, gdje vam je blago, ondje će vam i srce biti“, sudjelovale su brojne župe diljem domovine u molitvenom i karitativnom zajedništvu. Prema podacima u Bosni i Hercegovini više od 40.000 osoba svakim danom hrani se u pučkoj kuhinji zbog neimaštine. Godišnja skupština Nacionalnog vijeća Papinskih misijskih djela održana je u Požegi.

Pokretanje kanonizacije za kardinala Kuharića

Više od 200 pravnika (sudaca, odvjetnika, javnih bilježnika, pravnika u upravi i gospodarstvu, profesora Pravnog fakulteta i drugih) uputili su apel predsjedniku Vlade RH Zoranu Milanoviću u kojem traže da se svojim autoritetom založi za stvaranje zakonodavnog ozračja u kojem bi se nakon ozbiljnog i temeljitog promišljanja donosili zakoni koji bi značili odgoj za vrednote, jer zakon nužno treba biti usmjeren na dobro čovjeka. „Želimo upozoriti na posebnu odgovornost onih koji svojim djelovanjem: korupcijom, nepotizmom, nemoralnošću u javnosti obezvređuju zakone čiji je cilj zaštita vrednota koje su temelj našeg ustavnog poretka i na taj način bitno ugrožavaju i ruše temeljne svrhe zakona, ustavno-pravni opstanak Republike Hrvatske i opstanak hrvatskog naroda“, stoji između ostaloga u apelu kojeg su pravnici uputili poslije duhovnih vježba za pravnike, koje su održane u organizaciji Zaklade biskupa Josipa Lang iz Zagreba održane.

Marija Belošević u Trentu izabrana za prvu potpredsjednicu Međunarodne udruge katolika esperantista.

Misu za kardinala Kuharića 10. ožujka u zagrebačkoj katedrali predvodio je kardinal Josip Bozanić koji je između ostaloga kazao: „Buduću da se ispunila kanonska dob i da slavimo 10. obljetnicu smrti blagopokojnog kardinala Franje Kuharića, ujedno primjećujući kako traje i raste vjernička i molitvena povezanost s blagopokojnim kardinalom, kao i na temelju osobnog poznavanja, posebno iz raz-

doblja života u njegovoj blizini i u zajedništvu s njime, od 1997. do njegove smrti, u ranim jutarnjim satima 11. ožujka 2002. godine, odlučio sam poduzeti što traži Crkva kako bi se ispitala mogućnost za pokretanje kanonskog postupka o životu i kršćanskim krepostima blagopokojnog kardinala Kuharića. Stoga ću narednih dana imenovati postulatore u kauzi.“

O obljetnici smrti sluga Božjega o. Ante Antića u crkvi Majke Božje Lurdske, u kojoj počivaju njegovi zemni ostaci, svečanu euharistiju predvodio je dakovačko-osječki pomoćni biskup

je kardinal Puljić u zajedništvu s vojnim biskupom u BiH mons. dr. Tomom Vuksićem i uz suslavlje 23 svećenika među kojima je bio i nekadašnji tajnik Apostolske nuncijature u Bosni i Hercegovini, a danas savjetnik Nuncijature u Svetoj Zemlji mons. Waldemar Stanislaw Sommertag. Mozaik Gospe Kondžilske, jedan od 43 prisutna mozaika u cintoru bazilike, djelo je umjetnice Blaženke Salavadre.

Knjiga „Stanje katoličkih župa na području Bosne i Hercegovine između 1991. i 2011. godine“ na 952 stranice urednika Franje Marića predstav-

ljena je u Zagrebu. Kako donosi knjiga 1991. prema podacima Crkve na području cijele BiH živjelo je ukupno 835.170 katolika, uglavnom Hrvata, dok je prema statistikama dobivenim prema blagoslovu obitelji 2010. njihov broj samo 441.432 odnosno 52% od onog prije ratnih godina. Na području današnje Federacije broj katolika se prepolovio, a na području Republike Srpske on je sa 152.856 spao na 11.924, što znači da je nestalo 92% katolika s tih prostora.

Premинуo umirovljeni nadbiskup Ante Jurić

Umirovljeni splitsko-makarski nadbiskup Ante Jurić preminuo je u Puli 20. ožujka u 90. godini života, 65. svećeništva i 24. biskupstva. Sprovodni obredi i oproštaj od preminulog nadbiskupa bili su u subotu, 24. ožujka u konkatedrali Sv. Petra u Splitu, gdje je i ukopan.

U Kistanju je slavljen misa u spomen na mučenike sluga Božje fra Alojzija Palića i fra Serafina Kodića, franjevce albanske provincije Navještenja Marijina, rodnom iz Janjeva. Obojica franjevca ubijena su iz mržnje na vjeru (odium fidei) g.1913. odnosno 1949. Svaki je u svoje vrijeme, fra Alojzije Palić za II. balkanskog rata, a fra Serafin za komunističkog terora u Albaniji, službovao u katoličkim župama na Kosovu, odnosno u Albaniji. Obojica pripadaju 40-torici mučenika albanske franjevačke provincije, za koje je 2010. završen biskupijski postupak za proglašenje blaženima, a ubijeni su u razdoblju od 1913. do 1974. godine.

A.O.

Mons. Vuksić sa skupinom hrvatskih vjernika ispod mozaika Gospe Kondžilske postavljenog u cintoru bazilike Navještenja Gospodinova u Nazaretu

Đuro Hranić, u koncelebraciji s dvadesetak svećenika.

Lik Gospe Kondžilske u Nazaretu

Mozaik Gospe Kondžilske postavljen u Nazaretu u cintoru bazilike Navještenja Gospodinova u nazočnosti oko 140 hodočasnika, predvođenih nadbiskupom metropolitom vrhbosanskim kardinalom Vinko Puljićem. Tom prigodom donijeli su mozaik Gospe Kondžilske iz marijanskog svetišta Komušina-Kondžilo kod Teslića u grad Nazaret u Svetoj Zemlji i tako će lik Gospe Kondžilske trajno biti prisutan kao spomen na hrvatski katolički narod, posebno iz Bosne i Hercegovine. Misno slavlje u bazilici Navještenja, izgrađenoj nad mjestom gdje je anđeo Gabrijel navijestio Mariji da će roditi Isusa Sina Božjega, predslavio

RAZGOVOR S PREDSEDNIKOM HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE, ĐAKOVAČKO-OSJEČKIM NADBISKUPOM METROPOLITOM MONS. MARINOM SRAKIĆEM

Nemjerljiva važnost Hrvatske inozemne pastve

Predsjednik Hrvatske biskupske konferencije, đakovačko-osječki nabiskup metropolit mons. Marin Srakić u razgovoru u uskršnom broju „Žive zajednice“ posebno je istaknuo važnost hrvatske inozemne pastve, a bilo je riječi i o drugim važnim pitanjima.

Ž: Nalazimo se u ozračju najvećeg kršćanskog blagdana – Uskrsa. Kako danas, u doba kada nam se sa svih strana govori o krizi i kriznom vremenu, živjeti iz uskršne nade i uskrsnu nadu?

Nadbiskup Srakić: Po godišnjem dobu i po svome sadržaju blagdan Uskrsa je blagdan nade. On se slavi u proljeće, kada se u prirodi budi novi život, a po svome sadržaju, odnosno otajstvu u nama vjernicima taj blagdan budi kršćansku nadu, koja je „Krist, nada naša“. Svojim uskrsnućem Isus nam pokazuje da poslije svakog Velikog petka i svake Velike subote mora svanuti i uskrsno jutro. Svaku bezizlaznu situaciju i svaki svoj križ mi zato ujedinjujemo s Isusovom žrtvom u vjeri da Bog svojih nikad ne ostavlja i da će On kad-tad obrisati naše suze i pretvoriti ih u suze radosnice. Slavili smo Uskrse u najrazličitijim situacijama, prilikama i neprilikama. Za vrijeme uskršnog bdijenja 1992. godine granate su udarale u Osijeku katedralu. Nismo gubili nadu, ne treba ni sada gubiti nadu, iako znamo da je situacija veoma teška. Ljudi gube posao, radna mjesta, poduzeća se zatvaraju, a oni koji su zaposleni iz dana u dan strahuju za sebe i za svoju djecu. Čovjek je biće koje se nada, jer u sebi nosi tu božansku iskr.

Trajna nada za povratkom

Ž: Poštovani oče nadbiskupe, 18. lipnja 2008. odlukom pape Benedikta XVI. ponovno je uspostavljena Srijemska biskupija, a ostali dio bivše Đakovačke i Srijemske biskupije podignut je na razinu nadbiskupije i preimenovan u Đakovačko-osječku nadbiskupiju. Nadbiskupija je ujedno i

Metropolija đakovačko-osječka, a sufraganske su mu biskupije Požeška i Srijemska. Znamo da je cijelo to područje u Domovinskom ratu prošlo kroz teško razdoblje. Kako se u Vašoj nadbiskupiji i na tom području danas živi uskršna nada, kako vjernici gledaju na svoju budućnost?

Nadbiskup Srakić: Prije svega dopustite mi da Vas ispravim. Srijemska biskupija nije nikada dokinuta nego je „personalnom unijom“ u osobi jednoga biskupa sjedinjena s Đakovačkom ili Bosanskom biskupijom. Zato nije „ponovno uspostavljena“, nego je odvojena od Đakovačke ili Bosanske biskupije, koja je uzdignuta na stupanj nadbiskupije pod novim imenom Đakovačko-osječka. Kroz cijelo vrijeme Domovinskog rata i poraća kao pomoćni biskup, zajedno s mons. Ciriлом Kosom, u našim prognanicima i izbjeglicama podržavao sam nadu u povratak i onda kada je ona bila „nada protiv svake nade“. I danas me koji puta ti vjernici podsjećaju na moje riječi veleći da nisu do kraja bili uvjereni da će se vratiti svojim kućama. Međutim ta nas nada nije razočarala. I u vrijeme obnove našeg područja podržavali smo nadu. To vrijedi i za sadašnju situaciju koja je doista teška.

Ž: Uspostavom Nadbiskupije pastoralno djelovanje se u većoj mjeri usmjerava prema Osijeku i Slavonском Brodu, kao stvarnim središtima toga dijela Hrvatske. No, u velikom dijelu Slavonije župe su opustošene. Koji su pastoralni planovi da se narod zadrži, župe održe?

Snimio: A. Palegubić

Nadbiskup Srakić: Pastoralno djelovanje u našoj Nadbiskupiji usmjereno je u svim pravcima, prema svim njezinim središtima. Svakome gradu i svakoj regiji posvećujemo dostojnu pozornost. U Osijeku živi petina naših vjernika, a ni Slavonski Brod ne zaostaje. U Osijeku smo dobili zgradu u kojoj će biti smješten Nadbiskupski vikarijat s uredima za pastoralno djelovanje toga grada i regije. Mi idemo za tim da, prema našim mogućnostima, i u drugim gradovima otvorimo nešto slično. Osijek je sveučilišni grad s oko 20.000 studenata! U Slavonском Brodu imamo „Marijin Dom“ koji planiramo proširiti i do kraja osmisliti. Tu su i Vinkovci s Vukovarom... Gradovi i sela su materijalno obnovljeni, a za vrijeme materijalne obnove obnavljali smo i župne zajednice. Danas se u nekom smislu jedva primjećuje da je bio rat. Velik je problem pad nataliteta i slaba zaposlenost. Ipak, moram priznati da se u nekim općinama u istočnom dijelu Slavonije i Zapadnog Srijema mnogo radi u ostvarenju projekata koje već sada financira Europska Unija. Istina, to su manji projekti, ali su ipak efikasni.

Razgranatost oblika evangelizacije i pastoralala

Ž: *Letimičnim praćenjem medija i susretom sa svećenicima vidljivo je da su Vaši pastoralni programi snažni, zaživjeli su među vjernicima, ospobobljeno je puno laika koji daju svoj doprinos. Kako ocjenjujete pastoral na terenu i koji su dalji planovi?*

Nadbiskup Srakić: U posljednje vrijeme na području naše nadbiskupije zbilo se nekoliko važnih događaja, a ja bih na prvo mjesto stavio održavanje Biskupijske sinode koja je dala snažan zamah životu naše Crkve. Ona nije bila neki simpozij ili znanstveni skup, nego doista sinoda na kojoj se ozbiljno raspravljalo o zahtjevima evangelizacije našega vremena na našim prostorima. Na sinodi je doneseno niz smjernica i odluka koje nisu ostale na papiru, nego se prema potrebama i mogućnostima ozbiljno ostvaruju. Sinoda je dala zamah doista razgranatog djelovanja u biskupiji kojim, pod vodstvom pomoćnog biskupa mons. Đure Hranica, koordinira Nadbiskupijski pastoralni centar preko Središnjeg koordinacijskog odbora u jedanaest odjela za pastoral. Prema odlukama i smjernicama Sinode pokrenuli smo ili intenzivirali evangelizaciju najrazličitijih kategorija (ne)vjernika. Između ostalog imamo i susrete s političarima i predstavnicima političkih stranaka s našeg područja. Oblici evangelizacije i pastoralala su doista razgranati. Razvijena je suradnja na svim razinama: svećenici (profesori i župnici), vjernici laici. Svjesni smo, ako želimo nešto postići, ne možemo to povjeriti samo svećenicima nego moramo razvijati suradnju s laicima, ali s formiranim laicima. Jedva prođe koji dan a da se nešto ne događa bilo u dekanatima, regijama ili u središtu – Đakovu. Zato imamo razne škole i doškolovanja: nadbiskupijska škola za župne suradnike, nadbiskupijska glazbena škola. Velika blagodat je i Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu.

Ž: *Ponovno uspostavljanje Srijemske biskupije od velikog je značenja za katolike, posebno za Hrvate koji žive na tom području. Kao metropolit, kako to ocjenjujete, zapravo jesu li već vidljivi rezultati ponovnog uspostavljanja biskupije? Što znači imati svoga biskupa?*

Nadbiskup Srakić: U XVIII. stoljeću je Srijemska biskupija sjedinjena sa Đakovačkom ili Bosanskom biskupijom. Biskup otada nije boravio u Srijemu i to je imalo loših posljedica. Srijem je pomalo opustio, broj vjernika katolika se smanjivao. To rješenje sjedinjenja dviju biskupija je i sam biskup Josip Juraj Strossmayer smatrao lošim. U sadašnjim prilikama trebalo je nešto učiniti prema potrebama Crkve i prema državnim granicama. Mi smo predložili Svetoj Stolicu da Srijemsku biskupiju „oživi“, tj. da je odvoji od Đakovačke i da dobije vlastitoga biskupa koji će uspostaviti strukture koje su potrebne jednoj biskupiji. No inzistirali smo i na tome da na crkvenom području bude sastavni dio Đakovačko-osječke metropolije. Imali smo snažne razloge za to: svećenici su pripadali jednom prezbitariju, imamo zajedničku noviju povijest i zajedničke institucije, kao što su sjemeništa i sl. Mislim da biskupija funkcionira u onom smislu kako je zamišljeno odvajanje. Prisutnost biskupa ulijeva sigurnost i svećenicima i vjernicima.

Ono što je Hrvatska inozemna pastva tijekom proteklih sto do sto dvadeset godina učinila za Hrvate katolike izvan domovine je nemjerljivo. Najviše su za to zaslužni pastoralni radnici, misionari na terenu.

Djelovanje u promijenjenim okolnostima

Ž: *Poznato je da veliki broj Hrvata katolika živi izvan domovine. Pastoralna skrb za Hrvate katolike u svijetu zajedničko je područje Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije BiH. Kako Vi, kao predsjednik Hrvatske biskupske konferencije, gledate na ulogu našeg iseljenštva, ali i na smjernice djelovanja domovinske Crkve prema svojim sunarodnjacima u svijetu?*

Nadbiskup Srakić: Ono što je Hrvatska inozemna pastva tijekom proteklih sto do sto dvadeset godina učinila za Hrvate katolike izvan domovine je nemjerljivo. Najviše su za to zaslužni pastoralni radnici, misionari na terenu. Prvi misionari krenuli su za našim čovjekom u vrijeme kad je kod nas bio „bum“ svećeničkih i redovničkih zvanja. I Crkve kamo su

došli imale su dovoljno zvanja. Međutim, zbile su se značajne promjene. Crkve u novoj domovini moraju se fuzionirati župe, dekanati postaju župe, mijenja se i ustroj Crkava. Naše obje Biskupske konferencije svake godine bar na jednom zasjedanju raspravljaju o pitanjima inozemne pastve i svaki puta se nameću nove poteškoće kojima je teško doskočiti.

Zbog događaja koji su se zbili prije dvadesetak godina naše iseljenike sam uspoređivao s Josipom Egipatskim koga su braća prodala, ne znajući da će im upravo on pomoći i spasiti ih od sigurne propasti. I naši iseljenici su na neki način „prodani“ od strane one politike koja ih je primorala potražiti kruh i egzistenciju izvan domovine. Oni su kasnije pritekli u pomoć u veoma teškim vremenima Domovinskog rata. U isto vrijeme bili su „ambasadori“ svoga naroda i svoje Crkve. Nažalost, to se zaboravlja i ne cijeni dovoljno. Naše dvije Biskupske konferencije zajednički vode brigu o „inozumnoj pastvi“ uzimajući u obzir zahtjeve i pravila mjesnih Crkava.

Ž: *Hrvatsko dušobrižništvo u svijetu sve se više suočava s visokom starosnom dobi svećenika. Taj problem je sve učestaliji i u domovini. Kako se suočiti s tim novonastalim prilikama?*

Nadbiskup Srakić: Nažalost, vremena su se promijenila. Svećeničkih i redovničkih zvanja je sve manje, nedovoljno čak i za nas ovdje u domovini, a pogotovo za inozemnu pastvu, pa se pojedine misije moraju zatvarati ili fuzionirati. Misionari ili župnici u inozemstvu su sve stariji. Nekada bismo nešto htjeli sačuvati, ali uz najbolju volju to ne možemo. Zbog masovnog odlaska u iseljenništvo, broj obitelji u domovini, posebno u nekim krajevima, drastično se smanjio, a isto tako i broj djece. Zbog dovoljnog broja svećenika koji su dolazili iz domovine nismo posvećivali dovoljnu pozornost na djelo zvanja u inozemstvu. Malo je zvanja iz „gastarbeiterskih“ obitelji, a kako bi nam bili od koristi oni koji osim hrvatskog znaju i neki drugi jezik! Pogotovo danas kada biskupi mjesnih Crkava traže poznavanje i jezika i prilika od strane onih koji žele pastoralno djelovati među svojim sunarodnjacima. Svjesni smo i toga da su mnogi naši vjernici, posebno iz Bosne, otišli u inozemstvo i tijekom Domovinskog rata. Valjalo bi ispravljati

(Nastavak na str. 8)

(Nastavak sa str. 7)

ranije propuste te barem sada intenzivnije kroz pastoralno djelovanje među našim iseljeništvom, osobito među mladima koji se okupljaju u hrvatskim katoličkim misijama i župama, buditi nova svećenička i redovnička zvanja. U protivnom se može dogoditi da te zajednice postupno ostanu bez željenih pastira.

Žz: U hrvatskom iseljeništvu, poglavito u Zapadnoj Europi, danas živi i djeluje već druga i treća generacija. Za razliku od prije četrdesetak godina kad je domovinska Crkva u iseljeništvu pastoralno brinula za pripadnike prve generacije „gastarbeiters“, danas se situacija prilično promijenila. Što mislite o budućnosti hrvatskih katoličkih misija i zajednica u svijetu s obzirom na primijenjene okolnosti?

Podržavanje veze i s vlastitim narodom i sa svojom Crkvom

Nadbiskup Srakić: Pred nama je „treća generacija“ naših iseljenika koja sve manje poznaje jezik i koja se drugačije odnosi prema „Domovini svojih otaca“. Ona se udaljuje od stare domovine, htjeli mi to ili ne. Unuci naših radnika pohađaju u inozemstvu škole, druže se sa svojim vršnjacima drugih nacionalnosti. U takvoj situaciji ne bismo ih smjeli izgubiti kao vjernike-katolike. Još uvijek treba podržavati vezu i s vlastitim narodom i sa svojom Crkvom. Pune crkve naših iseljenika znak su da se na tom području mnogo radi i od strane misionara i od strane roditelja.

Jasno, ni mjesne Crkve u inozemstvu ne mogu ostati nezainteresirane za ta pitanja. Njima je stalo da se vjernici sačuvaju, dakako uz njihove župne i druge zajednice. Neki to nazivaju „asimilacijom“, ali najgore bi bilo kad bismo, u slučaju nedostatka hrvatskih misionara vjernike ostavili nezbrinutima u pogledu vjere. Mi se moramo suočiti s tim pitanjem, ali ne samo mi. O tome razmišljaju i biskupi mjesnih Crkava u kojima naši iseljenici žive. Nije dobro zauzeti negativan stav prema onima koji se pomalo uključuju u život mjesne Crkve u kojoj danas žive. Nije negativno kad čujemo da su poneki od naših ljudi članovi pastoralnih ili drugih vijeća u župi u kojoj žive. Naprotiv! Teška srca gledamo što se događa, ali neke

stvari ne možemo predusresti. Možda bi se i na ovo područje mogle primijeniti riječi Ivana Krstitelja u vezi s njegovim poslanjem u odnosu prema Isusu: „On treba da raste, a ja da se umanjujem!“ (Iv 3,30).

Žz: Kako kao predsjednik Hrvatske biskupske konferencije gledate na cjelokupno domovinsko i crkveno djelovanje prema hrvatskom iseljeništvu?

Nadbiskup Srakić: Gledam sa zabrinutošću. U nekom smislu i s osje-

Vremena su se promijenila. Svećeničkih i redovničkih zvanja je sve manje, nedovoljno čak i za nas ovdje u domovini, a pogotovo za inozemnu pastvu, pa se pojedine misije moraju zatvarati ili fuzionirati. Misionari ili župnici u inozemstvu su sve stariji. Zbog masovnog odlaska u iseljeništvu, broj obitelji u domovini, posebno u nekim krajevima, drastično se smanjio, a isto tako i broj djece.

ćajem nemoći pred problemima. Možemo imati dobru volju, ali ona nije dovoljna u nekim situacijama. Briga o inozemnoj pastvi treba biti briga svih nas, a ne samo nekih biskupa ili nekih redovničkih zajednica. Neki će biskupi s pravom priznati da je to njihova briga, ali to u nestašici zvanja mogu samo konstatirati i ništa više. Na Izakovo pitanje „Oče, a gdje je janje za žrtvu?“, Abraham je odgovorio: „Gospod će već providjeti janje za žrtvu!“. Moramo upeti sve sile, ali računati i na to da će Gospod providjeti.

Življenje vazmenog otajstva

Žz: Naše će čitatelje sigurno obradovati i Vaša uskrsna poruka za kraj ovoga razgovora. Što im poručujete?

Nadbiskup Srakić: Koju bih vam mogao bolju poruku uputiti i čestitku zaželjeti za ovaj blagdan Uskrsa od one koju je uskrsli Krist onog blaženog povečerja uputio zaplašenim apostolima i navijestio im sama sebe: „Mir Vama!“ To je moj pozdrav, to je moja čestitka! Ona uvijek jednako zvuči na našim usnama i u našim srcima, jer je mir uvijek potreban svima

nama. A onima koji otkriju njezino nutarnje nadahnuće i najdublju čežnju, ta čestitka naviješta uvijek novi blagdan Uskrsa. Ta čestitka mira postaje ono što ona uistinu jest: istinsko i novo djelo koje uvijek treba stvarati i promicati; novo proljeće koje uvijek treba negovati, nadati mu se i pozdraviti ga. Stvarno vjerujemo da je snagom Kristova uskrsnuća – uvijek moguća prava promjena, radikalna novost; ne samo neko prilagođivanje, neki moralni popravak, nego prava promjena. Upravo zato, usprkos mračnosti i proturječnosti suvremene povijesti, usprkos razočaranju koje svaki dan doživljavamo, usprkos nesigurnosti za budućnost, mi imamo to pouzdanje: uvijek je moguće početi od početka naš život, našu zajednicu, naš svijet. Usprkos tome što nam se čini da sve ide protiv te pashalne sigurnosti, vjerujemo da budućnost može biti drugačija i da je čovjek još uvijek sposoban pisati nove stranice. Vjerujemo da nije-

dan krug nije zatvoren zauvijek i da nijedna situacija nije bez horizonta; vjerujemo da je „radikalno novo“ i „apsolutno novo“ još moguće; vjerujemo u Božja iznenađenja, upravo jer je Krist uskrsli s nama i s nama je „snaga njegova uskrsnuća“.

Ta snaga pomlađuje naš duh, koji nazire i osjeća budućnost. I u taj težnji prema budućnosti mi kao „svjedoci uskrsnuća“ moramo nositi i sačuvati živu snagu nade: nade da budućnost može biti drugačija od prošlosti; nade da u ljudskoj mijeni mogu stvari biti onakve kakvih se nije vidjelo nikad i koje su se smatrale nemogućim; nade da može biti iznenađenja – Božjih iznenađenja.

Vazmeno otajstvo valja ne samo proslaviti nago i živjeti, a živjeti vazmeno otajstvo u svagdašnjem životu znači moći ponovno započeti tamo gdje se vjerovalo da je sve gotovo. Znači otkriti klice života tamo gdje se vjerovalo da je sve mrtvo, znači imati u srcu nadu da se sve može promijeniti, da se svaka situacija može uvijek poboljšati i da nema ničega što je zauvijek propalo. A sve to zato što je Krist uskrsnuo. Braćo i sestre, Krist je uskrsnuo! Sretan Vam bio Uskrs!

Razgovarao: Adolf Polegubić

DUHOVNE VJEŽBE

WÜRZBUG

Suvremena evangelizacija u Crkvi

Suvremena evangelizacija u Crkvi – tema je duhovnih vježbi za hrvatske svećenike i đakone iz Zapadne Europe, koje je od 12. do 15. ožujka predvodio prof. dr. Tomislav Ivančić u Kući za duhovne vježbe „Himmelsporten“ u Würzburgu, u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta na Majni.

Vježbe su započele zazivom Duha Svetoga, a sudionike je u ime or-

čovjek ima samo sebe. Ako sebe izgubi, ništa više ne može imati. Moram temeljito početi voljeti sebe. Bilo bi dobro kad bismo tijekom ovih duhovnih vježbi postigli šutnju. Na psihičkoj razini uopće ne znamo tko je čovjek. Duhovna duša je besmrtna i ona je u današnjoj znanosti jako bitna. Sve je to jako važno i za nas Hrvate u Zapadnoj Europi, jer nas je papa Ivan Pavao II. potaknuo neka idemo u Europsku

Odgovarajući na pitanje, tko je čovjek, dr. Ivančić je istaknuo kako je to jasno na razini intelekta. Čovjek je cjelina od duše i tijela. Duhovna ili besmrtna duša razlikuje čovjeka od svih drugih bića. Čovjek je kruna stvaranja. On je netko kome je Bog povjerio sve što je stvorio. Prava slika Boga je Isus iz Nazareta. To je Bog koji iz ljubavi prema čovjeku postaje čovjek. Bog je netko s kim možemo razgovarati, istaknuo je dr. Ivančić.

Duhovne vježbe su razmatranje kroz šutnju. U prirodi se ne čuje kako nešto raste, a ipak raste. Ljubav znači biti za nekoga u svim situacijama. Žena misli kad govori, a muškarac misli kad šuti. Bogaštvo čovjeka je čovjek, a ne stvari. Ljubav je najvažnija. Bog ne voli čovjeka nego ga ljubi. Bit duha je sloboda. Pri evangeliziranju je važno zavoljeti Isusa iz Nazareta. Pritom ga je važno gledati i slušati. Bit nove evangelizacije je da se tradicionalno u Crkvi okrene u drugačijem pravcu. Treba razlikovati grijeh i zlo. Čovjek je odgovoran i slobodan. Zlo je manjak dobra i razaranje dobra. Ako čovjek živi moralno, postići će 70 posto zdravlja. Od konflikata na duhovnoj razini dolazi 70 posto naših bolesti. Najviše bole duhovne boli. Psihičke bolesti također imaju korijen na razni duhovne duše. Čovjek sam ako se držim moralnog zakona. Izlaz iz zla je u obraćenju. Obraćanje znači zdravlje, a na duhovnom području to znači vjerovati u dobro. Odrći se grijeha ne znači da sam se spasio. Moram činiti dobro da bih se spasio. Nije važno biti dobar, već činiti dobro. Na Crkvi je da se vrati Isusu i onda će biti autentična, dodao je.

Svećenik je najprije čovjek. Imamo samo jednu sigurnost, a to je Isus iz Nazareta. Svećenik mora imati vremena za sebe. Krist teba biti najvažniji u našem životu. Možeš dati samo što imaš. Do Isusa se dolazi po vjeri i molitvi. Treba razlikovati ljudsku od Božje vjere. Vjera je uvjet da mogu preživjeti. Ne postoji čovjek koji može nešto učiniti bez vjere. Cijeli život se sastoji od vjere. Razum ne može vjerovati, ali može uvjeriti. Razum razlomljeno vidi stvari. Ono s čim vjerujem jest moja duhovna dimenzija. Duh

(Nastavak sa str. 24)

Na duhovnim vježbama se okupilo više od šezdeset svećenika i jedan stalni đakon iz Zapadne Europe

ganizatora pozdravio delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivica Komadina i zaželio im plodonosno vrijeme. Među sudionicima bio je i predsjednik Vijeća Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine za hrvatsku inozemnu pastvu, pomoćni sarajevski biskup mons. Pero Sudar, ravnatelj dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu fra Josip Bebić, uz delegata vlč. Komadinu za Njemačku i delegati za Švicarsku fra Mičo Pinjuh, za skandinavske zemlje mons. Stjepan Biletić i za Francusku i okolne zemlje vlč. Stjepan Čukman. Predstavivši okupljenima, kojih je bilo više od šezdeset, voditelja duhovnih vježbi, dr. Adolf Polegubić je posebno istaknuo dr. Ivančića kao osnivača Centra za duhovnu pomoć i hagioterapiju u Hrvatskoj i inozemstvu te kao utemeljitelja Zajednice „Molitva i Rijec“, koja je odgovarana za hagioterapiju i apostolat evangelizacije.

Tijekom duhovnih vježbi dr. Ivančić je održao pet meditacija: „Bog i čovjek“, „Zlo u svijetu i obraćenje“, „Isus Krist jedini Spasitelj“, „Crkva i suvremeno kršćanstvo“ i „Kako danas svjedočiti u društvu?“. Činjenica je da

uniju jer nas ona treba. Sve što u našem životu dolazi, dolazi od Boga, zato je dobro ići u osamu i odmoriti se. U osami se ne odriče, već vježba u krepostima. Izvor svih grijeha je u rastresenosti. Bit davla je razbacivati, razdjeljivati ljude, a Bog radi suprotno, On sabire. Od svećenika se očekuje da budu uronjeni u stvarnost duha, inteligencije i svijeta. Govoreći o novoj evangelizaciji, dr. Ivančić je kazao da je ona potrebna jer se primijeti da vjernici niti dobro prikazuju svoju vjeru niti je dovoljno žive. Naš Bog nije negdje nestvaran. Mi kršćani vjerujemo u Oca, Sina i Duha Svetoga. Nova evangelizacija znači da Crkva treba sebe evangelizirati. Dakle, svi mi – od pape, preko biskupa, svećenika, đakona, redovnika i laika, moramo se mijenjati jer nismo svjedoci. O toj evangelizaciji se govori u dokumentima Drugoga vatikanskog sabora, a i kasnije u drugim dokumentima. Nije problem svijet, već je problem Crkva. Ako sam ja u svjetlu, mrak će nestati. Ako nam danas nešto treba, onda je to svakako nova evangelizacija. Mnogo je pokreta u Crkvi, ali je evangelizacija u središtu Crkve, a ona počinje od svakoga od nas, kazao je.

uskrs 2012.

*sva zla ovoga svijeta
ukrižiše na pleća
Čovjeka*

*i grijehe svijeta
trnjem ukruniše na glavu
Čovjeku*

*u mržnji bičem
čavlom i kopljem
probodoše tijelo
Čovjeku*

*zavlada strah i tmina
načas*

*krasotom zabljesnu svjetlo
iz zemlje k nebu*

uskrsnu Isus

*Krist
snagom ljubavi oslobodi
i k Bogu privede
čovjeka
darujući mu vječnost
i nebo*

uskrsom

mladen lucić

Uskrsnuće

*Sa jablana modrih uzdasi suškare
i liju se vjetrom u zagrljaju noći
plavetne i n'jeme, raskošne i l'jepe,
što zrenikom kao tamna sjena kroči.*

*S njom se tuga lije kraj uglova kuća
i krade se plava kada sve već dr'jema,
katakombam njenim duša moja luta
bijući se bôna gdje izlaza nema.*

*Otkad prvi lazur noći mene ljubi
dajući mi cjelov na usne goruće
i sa vrućom čežnjom duše moje mlade,
čekam željno prve zore uskrsnuće.*

Duro Sudeta

Uskrs

„Što tražite Živoga među mrtvima? Nije ovdje, nego uskrsnu!“ (Lk 24, 5–6).

Uskrs je najveći i najvažniji kršćanski blagdan. Na Uskrs slavimo središnji događaj kršćanstva – Kristovo uskrsnuće. Zato biti kršćanin znači ponajprije vjerovati da je Bog Isusa, onog istog kojeg su ljudi raspeli, uskrisio i učinio Gospodarem svega stvorenoga. Kristovo uskrsnuće je bilo pripravljeno kroz cijeli Stari zavjet, a kad je jednom ostvareno, sva kršćanska pokoljenja riječju i životom svjedoče za tu temeljnu istinu povijesti – Krist je uskrsnuo, s njime i mi neprestano uskrsavamo. Prvo svjedočanstvo za uskrsloga Krista dali su njegovi učenici. Prema Djelima apostolskim, kršćanska se zajednica zasniva, razvija i širi na toj činjenici i na vjernosti uskrsloga Kristu. Činjenica Kristova uskrsnuća prenosi se ta-

ko svim budućim kršćanskim naraštajima, sve do danas. Kristovo uskrsnuće početak je novoga svijeta i zalag je našeg uskrsnuća koje se već sada ostvaruje dok se s mukom i naporom opiremo zlu i grijehu, a koje će se u punini očitovati kad se Krist jasno objavi svijetu na kraju vremena. Današnji blagdan poziva nas na uskrsnu radost i poručuje nam da zbilju uskrslog Krista širimo oko sebe pobjeđujući smrt i unoseći u svijet pouzdanje, vjeru i nadu.

„Uzdignimo se k njemu koji je prah naše niskoće uzeo u tijelo svoje slave, i ugledajmo se u svemu u njegovu poniznost i strpljivost, da mu se možemo pridružiti u njegovu uskrsnuću“ (sv. Leon Veliki).

www.hia.com.hr

Uskrs

*Miriše jutro svježinom i suncem,
vesela zvona zvone,
svileni behar procvale trešnje
na plavi zumbul rone.*

*Kroz polja vjetar proljetni ide,
jutro na kuće sjeda,
iz svakog cvijeta i svake travke
mirisno proljeće gleda.*

*U malu crkvu na vrhu brda
djevojke đurđice nose,
pred crkvom Uskrs okičen čeka,
oči mu pune rose.*

Ivo Kozarčanin

Molitva

*Isuse
znam*

*Tebi i meni je križ do vrha
donijeti*

*Ne molim Te za sebe
nego učini*

*Da križ ne bude pretežak
Šimunu Cirencu*

*Da Veroniku ne prestraši
strahota boli*

*da žene suzama
blato ne stvaraju*

Ti znaš

*Od križa i strmog puta
napuštenost
snažnije boli*

Željka Šemper

poradi nas

*predadoše ga
i on se dade
sve grijeha radi*

*kalež trsovinom
napunjen
čovjeka radi
ispi*

*i križ čovjekov
uze na se
do smrti
čovjeka radi*

*i stijenu mraka
nadvlada*

*zoru i sunce
svjetlo života
uskrnućem
vječnost objavi
čovjeku
čovjeka radi*

*Krist uskrsli
mladen lucić*

Uskrs „govori“ i preobražava

Sretna je ona obitelj koja ima iskustvo sudjelovanja u svetim obredima, osobito u vazmenoj noći i na sam Uskrs, ili makar i jedan član koji će svojim ponašanjem unositi tračak uskrsnoga ozračja. Mi stariji sjećamo se blagdansnoga stola, najljepšega majčina stolnjaka, češće i ručnoga rada. Jer, kako će djeca doživjeti radost Uskrsa ako se u kući ne drži ni do posebno prostrtoga stola, koji je znak onoga stola Gospodnjega u crkvi, a kamoli da se obitelj zajednički pomoli. Oni koji žive s Crkvom, a to znači druguju s Uskrslim u euharistiji, nastojat će učiniti mogući minimum, pa makar se netko u obitelji tome i opirao, ne želeći nikakve ceremonije. Tako bi se vjeroučenik, ako obitelj nije u stanju sama zapjevati, mogao pobrinuti za prikladnu uskrsnu glazbu, što danas nije problem snimiti, a osobito za molitvu pri-

je blagovanja. Koji bi se tek pomak u obitelji dogodio ako bi inicijativu konačno preuzeo otac, uz pomoć kod supruge ili djece, koja bi mogla pročitati neki lijepi uskrsni tekst iz svojih vjeronaučnih udžbenika, ili drugih prikladnih materijala! Kakvo bi obogaćenje bilo kada bi se pročitala „posljednica“ koja se na Uskrs u crkvi čita ili pjeva prije evanđelja: „Svetoj žrtvi uskrsnici dajte slavu krštenici!“ Onaj tko predvodi mogao bi se početno izraziti i ovim liturgijskim riječima: Ovo je dan što ga učini Gospodin, pozivajući ostale da odgovore: Kličimo i radujmo se u njemu. I nastavi: Okupljeni u radosti zbog Kristova uskrsnuća zahvaljujemo ti, Oče naš, što nas u ovoj obitelji ujedinjuješ da živimo u nadi i našega uskrsnuća. Zahvalni smo ti što nas podržavaš i ovim blagoslovljenim uskrsnim jelom. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Obiteljsko blagovanje u slavljeničkoj atmosferi, makar i skromno, trebalo bi biti podrška svakome članu da živi u „novosti života“ na koji nas je uskrsli Krist pozvao. U ugodni razgovor, koji je za pravu obitelj uvijek nov, zacijelo bi bilo dobro uključiti i odluku da se nekog, ne samo od roda, posjeti. Kako bi to bila snažna „novost“ u našem životu kada bi barem jedan član obitelji otišao nekome u selu, u susjedstvu ili neboderu, koji se tome najmanje nada. Nije bitan dar, već stisak ruke, čestitka i obećanje da jedni na druge možemo računati. Jer krajnje je vrijeme da se zaustavi rastakanje međuljudskih odnosa, tako da ni susjedi jedni drugima ne čestitaju Uskrs, odnosno da se vladamo prema već ustaljenom pravilu: Ne idem k nikome, a drugi po što će mi doći?

Milan Šimunović

Piše:
dr. Anton
Tamarut

Crkva u svadbenom ozračju

U Crkvi je toliko više radosti i nade koliko je više u središtu njezina života Krist zaručnik.

Krist je ustanovio Crkvu kako bi po njoj u svijetu nastavio svoje poslanje pomirenja i povezivanja ljudi s Bogom. Kao što je On u svijetu bio sakrament Očeve ljubavi, te je mogao reći: „Tko je vidio mene, vidio je i Oca“ (Iv 14,9), Krist je na sličan način htio da Crkva bude sakrament zajedništva s njime: vidljivi i djelotvorni znak njegove spasonosne blizine. Oni, koji poput Grka iz Ivanova evanđelja budu tijekom povijesti tražili da ga vide, moći će ga naći u Crkvi (usp. Iv 12,21). Gdje je Crkva, tu je i Krist. Gdje je Glava, ondje je i Tijelo, i obrnuto. Crkva je dakle društveni organizam u koji je pohranjeno Kristovo otajstveno tijelo.

Društvene forme, institucijske strukture i norme po kojima je Crkva u velikom dijelu slična drugim društvenim ustanovama i organizacijama, ne bi smjele zasjeniti otajstvo Krista, njegovu zaručničku prisutnost, ljubav i jedinstvo s Crkvom. Crkva bi morala poput zaručnice biti obilježena životnom radošću i oduševljenjem. Ona bi trebala svoj život osmisliti i organizirati tako da u svemu ugađa Kristu, samo se njemu sviđa, samo za njega i od njega živi. U susretu s Crkvom svatko bi morao steći dojam kako je Krist njezino najveće i jedino bogatstvo; osim njega ona više nema nikakva drugoga rezervnog blaga. On je njezina jedina želja i čežnja. Naime, njezin život u konačnici i nije drugo nego pripremanje i uređivanje za svadbeno slavlje s njime u kraljevstvu Božjem. Riječ je o slavlju na koje ona u njegovu ime treba pozvati cijelo čovječanstvo; u nj treba uključiti svekoliko stvorenje.

Možda ovo zvuči odveć romantično i nestvarno. Znamo da je Crkva utjelovljena stvarnost, te je neizbježno da se služi zemaljskim stvarnostima, i da kao ljudsko društvo ima vremenite i tjelesne potrebe. I njezini članovi trebaju jesti i piti, oblačiti se i obuvati. No, nije problem u tjelesnim i vremenitim potrebama, nego u duhu u kojem se one zadovoljavaju i u načinu kako se društveni organizam u službi Kristova otajstva organizira, čuva i njeguje. U tom svjetlu treba čitati Isu-

sove riječi: „Nemojte dakle zabrinuto govoriti: 'Što ćemo jesti?' ili 'Što ćemo piti?' ili 'U što ćemo se obući?' Ta sve to pagani ištu. Zna Otac vaš nebeski da vam je sve to potrebno. Tražite stoga najprije Kraljevstvo i pravednost njegovu, a sve će vam se ostalo dodati“ (Mt 6,31-33).

Problem naime nastaje kada se Crkva po pojedinim svojim članovima

Društvene forme, institucijske strukture i norme po kojima je Crkva u velikom dijelu slična drugim društvenim ustanovama i organizacijama, ne bi smjele zasjeniti otajstvo Krista, njegovu zaručničku prisutnost, ljubav i jedinstvo s Crkvom.

zaljubi u ono vremenito i zemaljsko, kada se daje fascinirati učinkovitošću i uspjehom ovozemaljskih društava te neke od njih počne gotovo doslovno oponašati što u strukturama što u službama, zakonima i običajima, čak se s njima i natjecati. Svjestan takvih opasnosti Isus je već svoje prve učenike upozorio kako se ne smiju ponašati kao vladari i velikaši ovoga svijeta, nego jedini uzor ponašanja trebaju tražiti u Sinu Čovječjemu, koji nije došao da bude služen, nego da služi i život svoj daje kao otkupninu za mnoge (usp. Mt 20,28). Da od početka Crkve postoji opasnost da se pojedinci zaljube u sadašnji svijet i napuste službu evanđelja, potvrđuje i slučaj s Demom, koji je zbog toga napustio Pavla i otišao u Solun (usp. 2 Tim 4,10). No za Crkvu je sigurno još veća šteta kada se netko poput Deme zaljubi u ovaj svijet, ali mu ne pada napamet da napusti Crkvu, već uporno radi na njezinom posvjetovnjčenju te i druge želi zaraziti svojom zaljubljenošću i fascinacijom svjetovnim i vremenitim; duh svijeta želi pošto-pošto uvesti i u Crkvu. Koliko je to velika napast, dovoljno pokazuje Isusova

molitva Ocu: „Ne molim te da ih uzmeš sa svijeta, nego da ih očuvaš od Zloga“ (Iv 17,15).

Crkva dakle mora biti drukčija u odnosu na svijet, inače bi svijetu bila nepotrebna. Njoj duh svijeta, posebno duh svjetovnog obnašanja vlasti mora biti tuđ i nezamisliv. Isusova joj opomena mora stalno biti na pameti: „Nije tako među vama! Naprotiv, tko hoće da među vama bude najveći, neka vam bude poslužitelj! I tko hoće da među vama bude prvi, neka bude svima sluga“ (Mk 10,43-44). Žalosno je kada se u kojeg tog službenika Crkve može uočiti da razmišlja gotovo na isti način kao i obnašatelji svjetovne i političke vlasti; da se njegov cilj i metode upravljanja crkvenom zajednicom jedva po čemu razlikuju od cilja i načina kako jednim gradom, pokrajinom, političkom strankom ili poslovnim tvrtkom upravljaju ljudi iz svijeta politike, gospodarstva i financija; kako zapravo i njega, umjesto duha evanđelja motiviraju i vode isti zakoni materijalnog i društvenog probitka, prestiža i uspjeha.

Očito, ne bez razloga, i na zadnjem svečanom konzistoriju u veljači ove godine, papa Benedikt XVI. pozvao je nositelje visokih crkvenih službi i časti na odustajanje od logike ovoga svijeta. Dvadeset i dvojicu novih kardinala, a preko njih i cijelu Crkvu, podsjetio je, kako nije uvijek lako ući u logiku evanđelja i ostaviti put moći i slave, te objasnio kako su vladanje i služenje, sebičnost i altruizam, posjedovanje i dar, interes i besplatnost – logike koje se duboko suprotstavljaju jedna drugoj i sukobljavaju se u svakome vremenu i na svakome mjestu. Nema nikakve sumnje glede puta koji je Isus odabrao. Dakako, ne samo kardinali, nego i svi drugi u službi i poslanju Crkve moraju biti usmjereni jedino Kristu. Tjeskobe se u Crkvi javljaju tada kada je ona više zaokupljena sobom, odnosno svojim institucionalnim okvirima i strukturama, nego živim otajstvom Krista. I obrnuto, u Crkvi je toliko više radosti i nade koliko je više u središtu njezina života Krist zaručnik. ■

Blumen und Palmsonntag

In manchen Regionen Kroatiens gab es einen Brauch, welchem nach die Kinder am Morgen des Palmsonntags ihr Gesicht mit Wasser wuschen, in dem zuvor Blumen eingetaucht waren. Dies war auch in meinem Heimatort üblich. Ich erinnere mich, wie wir am Vorabend des Palmsonntags Blumen auf Wiesen und Feldern gepflückt haben. Da es damals noch keine Wasserleitungen gab, haben wir die Blumen in reines Quell- oder Brunnenwasser eingetaucht und über Nacht in einem Gefäß stehen lassen. Morgens haben wir dann unsere Gesichter mit diesem Wasser gewaschen. Unsere Eltern sagten uns, wir würden danach noch hübscher aussehen. Wie könnte es auch anders sein, war damals doch alles echt Bio, biologisch rein und natürlich: die Feldblumen, das Wasser und wir Kinder.

Gut gelaunt, mit frisch gewaschenen Gesichtern und Olivenzweigen in der Hand machten wir uns dann auf den Weg zur Kirche, wo zunächst die Zweige und Palmen geweiht wurden.

Aus dem lateinischen Namen für Palmsonntag „Dominica in palmarum de passione Domini“ lässt sich der eigentliche Sinn des sechsten Fastensonntags ableiten. Es ist der Sonntag der Palmzweige, aber auch der Sonntag der Ankündigung des Leidens Jesu und zugleich der erste Tag der Karwoche. In der evangelisch-lutheranischen Kirche in Deutschland, wie auch in Kroatien, wird die Karwoche auch noch die „Große Woche“, die „Stille Woche“ oder die „Heilige Woche“ genannt. Das Evangelium vom Palmsonntag berichtet vom feierlichen Einzug Jesu in Jerusalem, von seinem Leidensweg und seinem Tod am Kreuz. Jesus geht also seinem Leiden und seinem Tode am

Kreuz entgegen und lässt gerade dabei Hosanna-Rufe zu und meidet nicht in diesen Augenblicken als König gehuldigt zu werden. „Hosanna dem Sohne Davids! Gepriesen, der da kommt im Namen des Herrn“ (Antiphon).

Im Mittelmeerraum galten Palmen seit jeher als Sinnbild des Lebens und des Sieges und insbesondere in Israel auch als Symbol für die Unabhängig-

keit. Die Riten der Christen in Jerusalem im 4. Jahrhundert zurück. Sie versammelten sich bereits nachmittags auf dem Ölberg, feierten eine verlängerte Liturgie und zogen dann abends in einer Prozession mit Palmen und Olivenzweigen nach Jerusalem ein.

Mit der Zeit kam dieser Brauch auch nach Europa. Die Gläubigen verwendeten zunächst grüne Zweige unterschiedlicher Baumarten. Nachdem die Zweige im Gottesdienst geweiht wurden, wurden diese entweder zu Hause aufgestellt oder in Felder für eine gute und fruchtbare Ernte eingesteckt.

Seit dem 8. Jahrhundert bis zum heutigen Tage gibt es viele Bräuche zur Gestaltung der Einzugsfeier an Palmsonntag. Regionalbedingt werden dazu die unterschiedlichsten Zweigarten verwendet, z. B. Palmbüschen, Palm-

kätzchen, Ahorn-, Buchen-, Birken- oder Wacholderbeerzweige. Die Palmbüschen werden z. B. mit Salweide und auf lange Haselnussäste oder Stangen – bis 10 m Länge – gesteckt. Oft werden die Palmbüschen mit Äpfeln, Orangen, Bändern, Hobelscharten, Brezeln und mehr geschmückt.

All dieses ist ein bunter und bedeutsamer Ausdruck des lebendigen Glaubens der Christen unterschiedlichster Völker und Regionen. Durch die festlich gestaltete Einzugsfeier Jesu in Jerusalem bereiten wir uns auf den Leidensweg und den Tod Jesu vor, aber auch auf das Hochfest des göttlichen Sieges und der glorreichen Auferstehung Jesu – auf Ostern.

In diesem Sinne wünsche ich uns allen ein frohes und gesegnetes Osterfest.

Pfr. Ivica Komadina, Delegat

keit und des siegreichen Königs (1 Makk 13,51; 2 Makk 14,4). Der Esel hingegen war Sinnbild der Bescheidenheit und des gewaltlosen Friedenskönigs (Sach 9,9). Der so gestaltete Einzug Jesu in Jerusalem könnte

Seit dem 8. Jahrhundert bis zum heutigen Tage gibt es viele Bräuche zur Gestaltung der Einzugsfeier an Palmsonntag. Regionalbedingt werden dazu die unterschiedlichsten Zweigarten verwendet, z. B. Palmbüschen, Palmkätzchen, Ahorn-, Buchen-, Birken- oder Wacholderbeerzweige.

daher als eine Provokation für die damaligen römischen Machthaber gedeutet werden.

Der bereits erwähnte lateinische Name für Palmsonntag und der Ursprung der christlichen Palmsonntags-

VIERZEHNHEILIGEN/CUGOVEC

Franziskusschwestern eröffnen ein Altenheim in Kroatien

Die Franziskusschwestern von Vierzehnheiligen feiern inmitten einer Zeit, in der viel von Mitgliederschwund in Kirche und Klöstern und von Kirchenaustritten geredet und geschrieben wird, eine Neugründung: die Einweihung eines neuen Schwesternkonventes und eines Altenheims in Kroatien. Es gab allen Grund zu feiern, denn der Werdegang ist nicht unbedingt geradlinig. So reisten Schwestern, Freunde, Helfer und auch Erzbischof Dr. Ludwig Schick nach Kroatien, um bei dieser Feier dabei zu sein. Höhepunkt war die Altarweihe in der neu errichteten Kapelle im Altenheim.

Sr. Annemarie Bogdanović hat ihre familiären Wurzeln in Kroatien. Sie kam durch den immer wiederkehrenden Anstoß von Sr. Sophie Kestel (+2010) nicht mehr von dem Gedanken los, für Kroatien in die Kongregation der St. Franziskusschwestern von Vierzehnheiligen gesendet zu sein. Sr. Sophie war von der Lebens- und Leidensgeschichte des kroatischen Kardinals Aloisius Stepinac (+1960) sehr ergriffen. Sie interessierte sich für die Weiterentwicklung des leidgeprüften Landes nachdem das kommunistische System unter Tito zerbrochen war. Gemäß des Charismas der Kongregation: „Not sehen, angerührt sein – um der Menschen willen – und helfen!“ kristallisierte sich in vielen kleinen, auch unsicheren Schritten das „Projekt Kroatien“ heraus. Die erste gemeinsame

Erzbischof Schick, die Bischöfe Huzjak und Šasko mit Konzelebranten aus den umliegenden Gemeinden und Deutschland, Generaloberin Sr. Christine Köberlein und Sr. Annemarie Bogdanović

Reise von Generaloberin Sr. Christine Köberlein und Sr. Annemarie führte im April 2003 nach Zagreb, in die Hauptstadt Kroatiens. Bei dieser Reise zeigten die Kirchenverantwortlichen der Erzdiözese Zagreb das Haus und das Grab des seligen Kard. Stepinac, auch den bekannten Wallfahrtsort Marija Bistrica und die Unterkünfte von Kosovo-Flüchtlingen. Nach dieser Reise gab es keinen Zweifel mehr, vor eine neue Aufgabe gestellt zu sein. Doch welche? Getragen von der Einwilligung „auf Probe“ von Erzbischof Dr. Ludwig Schick gab es noch im Sommer 2003 einen ersten Aufbruch. Sr. Annemarie legte ihre bisherige

Aufgabe als Stationsschwester im Waldkrankenhaus St. Marien in Erlangen nieder. Zusammen mit Mitschwestern, die abwechselnd für kurze Zeit in Kroatien mitlebten, tastete sie mehrere Aufgabenfelder ab. Erst mit der Übereignung einer Immobilie mit Grundstück an die Kongregation der St. Franziskusschwestern durch die Mutter von Sr. Annemarie konkretisierte sich die Sendung: für alt gewordene, einsame Menschen da zu sein.

Ende 2006 erwarb sich die Kongregation die rechtliche Anerkennung in Kroatien und hatte eine erste bezugsfertige Unterkunft für 4 bis 5 Personen. Das Vorhaben, ein Altenheim aus früheren Stallungen und Scheunen zu bauen, dauerte lange. Erschwerend in dem Genehmigungsverfahren war die Tatsache, dass Kroatien durch den bevorstehenden EU-Beitritt rechtliches Neuland betritt. In Abschnitten wurden durch die Kongregation und mit Hilfe vieler tatkräftiger Helfer die bisherigen Gebäude abgetragen und ein Altenheim erbaut, das 40 Bewohner aufnehmen kann. Das Schwesternhaus wurde zuerst fertig gestellt und ist in direkter Nähe. Das Mobiliar im Schwesternhaus und Altenheim stammt zu großen Teilen aus Auflösungen in Deutschland. Es wurde mittels mehrerer Hilfstransporte nach Kroatien gebracht. Für diese Hilfstransporte fanden sich stets bereitwillige, ehrenamtliche Helfer, insbes. auch aus Wachenroth. Renovabis, das Osteuropa-Hilfswerk der

Das neueröffnete Altenheim „Stepinčev dom“ in Cugovec

NAŠE ZAJEDNICE

REUTLINGEN

Povjerenje – izraz i dar vjere

Korizmena duhovna obnova održana je od 16. do 18. ožujka za sve tri hrvatske katoličke zajednice – Reutlingen, Tübingen i Metzingen u crkvi Sv. Wolfganga u Reutlingenu. Obnovu je vodio mr. vlč. Marko Tomić, župnik u Kupresu. U petak 16. ožujka bila je pobožnost križnoga puta i sv. misa. U subotu 17. ožujka voditelj obnove održao je prigodno predavanje o povjerenju kao ljudskom izrazu vjere i daru vjere, a nakon toga bila je ispovijed i sv. misa. Sudjelovali su i ovogodišnji krizmanici. U nedjelju 18. ožujka vlč. Tomić je predvodio misna slavlja u sve tri zajednice: Reutlingenu, Metzingenu i Tübingenu zajedno s voditeljem zajednica vlč. Antom Kutlešom i dušobrižnikom vlč. Ivicom Zrno. Voditelj obnove u propovijedi je istaknuo kako svaki vjernik svoj život treba vidjeti u ozračju Kristove muke. **Ante Kekez**

Snimio: Petar Čuk

Obnovu je predvodio mr. vlč. Marko Tomić

♦ Katholischen Kirche unterstützte das Projekt finanziell.

Während der langen Bauzeit begegnete Sr. Annemarie immer wieder Menschen, die ihre Hilfe und Unterstützung annahmen: kranke Menschen, bei denen sie zu Hause Wundversorgung machte; arme Menschen, denen sie Kleidung oder Lebensmittel brachte; zwei pflegebedürftige Personen konnten bereits im Schwesternhaus mitversorgt werden. Sr. Annemarie begegnete auch vielen Menschen, die sie in diesem Vorhaben bestärkten und die ihr mit Rat und Tat zur Seite standen. Mit Erlangung der Betriebsgenehmigung konnten ab 1. Dezember 2011 die ersten Bewohner in dem Altenheim „Stepinčev dom“ aufgenommen werden. Zum Tag der Einweihung im Februar 2012 waren bereits 14 Bewohner und das dafür erforderliche Personal da.

Die Segensfeier zur Einweihung des Altenheims „Stepinčev dom“ und der hauseigenen Kapelle des Seligen Aloisius Stepinac fand am Samstag, dem 04. Februar 2012 in Cugovec, unweit der Stadt Vrbovec, statt. Den festlichen Gottesdienst leitete Erzbischof Dr. Ludwig Schick zusammen mit dem Diözesanbischof Dr. Vjekoslav Huzjak (Bistum Bjelovar-Križevci) und

dem Weihbischof Dr. Ivan Šaško (Erzdiözese Zagreb) in Konzelebration mit zahlreichen Priestern. Die Weihe der Kapelle vollzog Diözesanbischof Dr. Vjekoslav Huzjak. Eine Reliquie des seligen Kardinal Aloisius Stepinac wurde in den Altar eingebettet. Priester, Ordensleute, Personal, Bewohner, ehrenamtliche Helfer – auch aus Deutschland – und der junge Chor, füllten nicht nur die neu errichtete, hell wirkende Kapelle, sondern auch die Flure im Haus. Das Geschehen in der Kapelle wurde über Bildschirm auch in die Bewohnerzimmer übertragen. Erzbischof Dr. Ludwig Schick, der mit der Entwicklung dieses Projekts von Anfang an vertraut ist, sagte: „Normalerweise sagt man: Aller Anfang ist schwer! – hier sage ich: aller Anfang ist Gnade“. Und er wünschte der Einrichtung und allen, die in Cugovec leben und arbeiten, eine gesegnete Zukunft. Generaloberin Sr. Christine Köberlein beschrieb den Werdegang dieser Sendung nach Kroatien. Sie sagte: „Es war ein Ruf, der uns hierher geführt hat. Dies bedeutet, aufmerksam zu sein und hin zu hören: Was will Gott von uns? Oft ist dieser Ruf nicht so klar und deutlich, sondern rätselhaft und wir wehren uns dagegen. Oder wir werden belächelt oder bekämpft und

naiv genannt, wenn wir uns einlassen und folgen. Dazu kommt noch, dass die Verwirklichung ja nicht wie ein Wunder passiert, sondern viel Durchhaltevermögen von uns fordert“. Und sie ergänzte, welche Jesus-Worte sie in dieser Situation geführt haben: „Fürchtet euch nicht!“ und „Ich bin bei euch alle Tage“.

Das kroatische Fernsehen berichtete ebenfalls von der Einweihung des neuen Altenheims in Cugovec, mit dem Ergebnis, dass unzählige Nachfragen nach einem Platz im Altenheim „Stepinčev dom“ eintrafen. Der Bedarf ist groß.

Cugovec ist ein Dorf mit ca. 500 Einwohnern und liegt ca. 70 km östlich von der Hauptstadt Zagreb. Es finden sich relativ schnell junge Menschen, die einen Arbeitsplatz annehmen möchten. Auch weiterhin werden Hilfen und Unterstützung aus Deutschland gebraucht, finanzielle, materielle und tatkräftige. Über einen Fond soll es notleidenden Menschen auch möglich sein, ihren letzten Lebensabschnitt bei gesicherter Pflege und in Würde leben zu können. Neben der Fürsorge für pflegebedürftige und alte Menschen möge das geistliche Leben in Gemeinschaft Ausstrahlungskraft haben. **rp**

KELKHEIM

Opraštanjem i pomirenjem do radosti

Duhovnu obnovu je predvodio prof. dr. Ivica Žižić iz Splita

U Hrvatskoj katoličkoj župi Main-Taunus/Hochtaunus sa sjedištem u Kelkheimu od subote 17. do ponedjeljka 19. ožujka održana je korizmena duhovna obnova o temi „Korizmenim opraštanjem i pomirenjem do zajedničke radosti uskrsnuća“. Obnovu je vodio prof. dr. Ivica Žižić s Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Splitu i Papinskog liturgijskog instituta u Rimu. Voditelja obnove i okupljene vjernike pozdravio je župnik fra Marinko Vukman.

Obnova je započela u subotu 17. ožujka u 18 sati u crkvi Sv. Dionizija u Kelkheimu misom, molitvom pred Presvetim i blagoslovom. Okvirna tema prvog dana bila je „Korizma u znaku praštanja i miirenja“. U nedjelju 18. ožujka voditelj obnove dr. Žižić predvodio je župna misna slavlja u 10 sati u Bad Homburgu u crkvi Sv. Križa; u 11.45 sati u Kelkheimu u crkvi Sv. Dionizija te u 14 sati u Bad Soden u crkvi Sv. Katarine. Na misnom slavlju u Bad Homburgu bili su hrvatski generalni konzuli iz Frankfurta na Majni Josip Špoljarić i iz Hamburga Slavko Novokmet. Okvirna tema drugoga dana obnove glasila je „Susret s Bogom – Izvorom opraštanja i pomirenja“. U sklopu teme „Ljepota susreta s Isusom u sakramentu pomirenja“ u nedjelju u 17 sati organiziran je susret mladih u Hrvatskom centru u Kelkheimu. U sklopu susreta bilo je prigodno predavanje, diskusija i skupni rad. Posljednjega dana obnove, na blagdan sv. Josipa, u ponedjeljak 19. ožujka u 18.30 sati organizirana je Večer obitelji u crkvi Sv. Dionizija u Kelkheimu. U sklopu okvirne teme „Obiteljsko zajedništvo u liturgijskom slavlju“ bilo je raz-

matranje, misa i molitva za zajedništvo obitelji. Duhovnu obnovu su skladnim pjevanjem uveličali članovi župnog mješovitog zbora pod vodstvom pastoralne suradnice mr. s. Magdale- ne Višić te skupina mladih.

Razdoblje od četrdeset dana kojima se pripravljamo za proslavu Uskr-

Veliki broj vjernika sabrano i pobožno je sudjelovao u duhovnoj obnovi

sa, u liturgijskoj je godini posebno vrijeme. To je vrijeme obnove, pomirenja i pripreme za Uskrs. Korizma je hod prema Uskrsu, vrijeme u kojem se vjernici dublje susreću s velikim istinama svoje vjere, a svoje tijelo i duh pripravlja da bi primili dar spasenja. Četrdeset je biblijski broj hoda kroz pustinju u obećanu zemlju, ali i broj dana Isusovih provedenih u pustinju. Korizma je po tom broju vrijeme povlačenja. Obratiti se znači uvidjeti svoju propadljivost, ali i uvidjeti potrebu trajnog obraćenja i hoda prema svjetlu Uskrsa. Korizma u sebi nosi velike evangeoske slike spasenja u koje se valja zagledati i u njima pronaći novi početak u vjeri. Znakovito je da korizma započinje u znaku pepela. Pepee je doista znak propadljivosti, ali i plodnosti. Nekoć su se palila polja

da bi bila plodnija, a pepee se posipao po zemlji da bi bila plodnija. Pepee korizmenog obraćenja nema samo negativni vid – onaj koji bi pokazao kako je čovjek propadljiv – nego i onaj pozitivni – korizma je vrijeme duhovne plodnosti. Pepee ima označiti naš izlazak u život. Korizma vodi od pepela k buđenju novoga života. Ona je vrijeme procvata i plodnosti. A plodnost korizme niče iz Vazma prema kojemu teži sav korizmeni hod. Zato čitavu korizmu valja posuti pepelom da bi svaki dan bio plodno tlo rasta u vjeri. S kalendarskog gledišta korizma započinje Pepelnicom, a završava Velikom četvrtkom. Korizmeno vrijeme se proteže kroz četrdeset dana. Ovaj broj simbolično naznačuje hod izraelskog naroda iz egipatskog ropstva u obećanu zemlju. I Isus je kroz četrdeset dana

postio u pustinji i tako se pripravljao za svoje javno djelovanje. Kršćani preuzimaju ovaj simbol broja četrdeset da bi u njemu živjeli pokornički, ali i krsni smisao pripreme za Uskrs. Naime, u počecima nije bilo korizme kao posebnog vremena pripreme za Uskrs. Korizma se razvila iz pripreve odraslih za krštenje, iz tzv. katekumenata – vremena čišćenja i prosvjetljenja onih koji idu ususret krštenju. U katekumenatu su se pripravljali odrasli ljudi na krštenje, te je ono bilo shvaćeno kao bliža priprava za primanje sakramenata inicijacije – krštenja, potvrde i euharistije. Tijekom stoljeća to je bila uobičajena praksa Crkve, da zajednica prati katekumene na njihovom putu obraćenja i da se sama na neki način pripravlja zajedno s njima na proslavu Uskrsa. S vremenom će gotovo svi

FRANKFURT AM MAIN

Obiteljski susreti

Već duže vrijeme, na ideju s. Pavlimire Šimunović, u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Frankfurtu na Majni održavaju se „Obiteljski susreti“ i to svake druge srijede u mjesecu s početkom u 18 sati. Cilj susreta je da kroz druženje, razgovor i molitvu svatko osjeti olakšanje u nošenju svakodnevnog životnog križa. Susreti se sastoje od tri dijela: prvi dio je kratko predavanje o odre-

đenoj temi uz diskusiju, drugi dio je i središnji dio susreta – sveta misa, dok je treći dio klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom uz meditativno razmišljanje o temi iz prvog dijela.

Tako je 8. ožujka organiziran susret o temi „Opraštanje – Kako oprostiti i kako prihvatiti opraštanje?“ O temi je govorila mr. s. Magdalena Višić koja je nedavno magistrirala na tu temu.

S. Magdalena je pokušala približiti svima nazočnima, što se događa s nama kada doživimo zlo, neprav-

Okupljeni su sa zanimanjem pratili predavanje

du ili bilo kakvu uvredu, koja je važnost opraštanja posebno za žrtvu, kojoj je zlo nanoseno i kako bi izgledao svijet u kojem živimo i naši međusobni odnosi bez opraštanja. Zatim je ukazala i na česti problem svih nas, govoreći o tome što opraštanje nije, a ponekad bismo htjeli da jest, pa i mislimo da jest. Opisala je opraštanje kao ljudsku duhovnu pustolovinu i istaknula kako je neophodno tražiti i prihvatiti opraštanje, jer za svakog kršćanina dogođeno opraštanje je milosrdni dar neizrecive Bo-

žje ljubavi, koja nikada ne želi smrt, nego život i ozdravljenje ranjenog čovjeka.

Lijepo i nadasve poučno predavanje zaokružila je živa rasprava potkrijepljena i životnim primjerima. Središnji dio susreta bila je presveta Euharistija nakon koje je slijedilo klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom uz meditativno razmišljanje o evanđelju o izgubljenom sinu i milosrdnom ocu, koje je predvodio i pripremio fra Ivan Čikara.

I. Č.

♦ odrasli postati kršćani, pa će biti sve manje katekumena, ali i sve više potrebe da se oni koji su već postali kršćani vrate svojem krsnom dostojanstvu. Tako će korizma dobiti i pokornički karakter, posebno zbog tzv. javnih pokornika. Post, razmatranje Kristove muke, obraćenje postat će sastavni dio korizmenoga hoda prema Uskrsu. Korizma je vrijeme povratka na krštenje. A krštenje je početak, temelj čitavog našeg vjerničkog bića. Samo odatle možemo ispravno shvatiti pokorničku praksu, djela ljubavi i molitvu koja slijedi korizmeni hod. U korizmenom susretu s krsnim iskonom, pokornička praksa, djela ljubavi, i molitva protkani su radošću iščekivanja, koja ne narušava ozbiljnost obraćenja i plodnost odricanja. Korizma je stoga preludij Uskrsa. Nisu li se uostalom apostoli našli u „ozračju sreće“ na Taboru dok su gledali preobraženi Kristov lik u zajedništvu s Mojsijem i Ilijom i slušali neuvje-

tovano Božje prihvaćanje Sina? Uistinu, Tabor stoji u neposrednom odnosu s Golgotom, kao što smrt stoji u neposrednom odnosu sa životom. Kristovo pak taborsko preobraženje unosi učenike u novost uskrsloga života, koji treba proći kroz žrtvu križa da bi budućim generacijama u krsnom vrelu posredovao sretnost života u Kristu. Korizmeni preobražaj, u susretu s krsnim izvorom prijanjanja Kristovu Vazmu, ostvaruje obraćenje kao upravljenost prema novosti života, kao odgovor na Kristov poziv nasljedovanja u slavi i u muci te kao predokus uskrsne slave. Vrijeme korizme tako će postati razdoblje intenzivnoga života vjere. Uvriježeno je mišljenje da je korizma vrijeme odricanja, promjene stila života, vrijeme uklanjanja loših navika i vježbanja u krjeposti. Ove činjenice, široko prisutne u crkvenoj retorici, toliko su točne koliko i površne. Površnost proizlazi iz jednostranog pogleda na korizmu, često

ograničenog na shvaćanje odricanja kao zauzetoga rada na vlastitom usavršavanju. Korizma je, naime, nesvediva na odricanje i napor oko „vlastitoga spasenja“, ma koliko oni bili učinkoviti. Ona je radije prihvaćanje spasenja, sudjelovanje na spasenju koje je darovano u Kristu. Njezin je identitet određen preobrazbom preko odnosa s Kristom – po Kristu – a ne samo preko uzora i moralnih imperativa. Nedvojbeno, korizma je vrijeme katarze kroz odricanje i dobra djela. Na, ona se ne iscrpljuje u tome vidu. Štoviše, zbog prenaplaćavanja toga vida, korizma riskira postati vrijeme autonomne moralne korekcije koja teži za oslobođenjem ne znajući pritom kamo smjestiti slobodu i kako je realizirati, kazao je dr. Žižić, istaknuvši kako korizma nije samo razmatranje Kristove muke, razmišljanja o vjeri i drugih molitava već vrijeme djelovanja.

Adolf Polegubić

SCHWENNINGEN

Susret mladih obitelji

U Hrvatskim katoličkim zajednicama „Bl. Alojzije Stepinac“ u Schwenningenu i „Sv. Leopold Bogdan Mandić“ u Rottweilu sa Schrambergom održan je 10. ožujka korizmeni susret mladih hrvatskih katoličkih obitelji u prostorijama hrvatske katoličke zajednice u Schwenningenu. Tema je bila „Bolest – smrt – bol u mladoj obitelji“. Kratko je sve okupljene pozdravio i u temu uveo voditelj zajednica vlč. Luka Lucić, a potom su o temi iz osobnog iskustva govorili Ankica i Željko Milošević, koji su prije desetak godina izgubili trinaestogodišnjeg sina Olivera, nakon trogodišnje borbe s opakom bolešću.

Okupilo se devet mladih obitelji s područja tih hrvatskih zajednica i svi su bili duboko dirnuti snagom i vjerom obitelji Milošević, koja ih je u tim teškim iskušenjima vodila i kriječila. Na kraju izlaganja svi su sudionici imali priliku postaviti pitanja bračnom paru

Milošević na koje su oni iscrpno odgovarali. Bio je to upečatljiv i dirljiv korizmeni susret, susret prave pripreme za nadolazeće uskrasne blagdane. Na kraju je vlč. Luka u ime svih na-

zočnih najiskrenije zahvalio obitelji Milošević na hrabrosti, volji i svjedočenju vjere na temelju tog teškog životnog iskustva.

Mladen Lucić

Na susretu u Rottweilu okupilo se devet mladih obitelji

ŠVICARSKI ZLATNICI ZA HRVATSKE PJEVAČE

Neobičan film-mjuzikl o fenomenu Međugorja

Premijera film-mjuzikla o fenomenu Međugorja pod naslovom „Jedna Žena – Priča o ljubavi Kraljice Mira“ bila je u Solothurnu 26. veljače pred tisuću Hrvata i Švicaraca, ali pripadnika i drugih naroda. Premijera je okupila brojne vodeće ljude iz švicarskog crkvenog, kulturnog i političkog života, a predstavnike hrvatske diplomacije u Švicarskoj predvodio je veleposlanik Jakša Muljačić. U ime švicarske Crkve bio je biskup Martin Gächter, prvi čovjek Švicarske biskupske konferencije, zadužen za migracije. Osim katolika na premijeri su bili i kršćani drugih Crkava, ali i skupina muslimana i hindusa. Sa skupinom srpskih pravoslavnih vjernika na premijeri je bio i arhijerejski namjesnik za Švicarsku, protojerej dr. Stanko Marković.

Nakon premijere podijeljen je švicarski „Zlatni runolist“ („Das goldene Edelweiss“) za 2011. godinu najboljim pjevačima i glumcima za

duhovna ostvarenja. Dodjeljuje ga katolička ustanova „Römisch – katholische Synode“, a sastoji se od svečanog priznanja i švicarskog dukata, tradicionalnog Vrenelija. U tom film-mjuziklu sudjelovalo je petsto glumaca, pjevača, plesača i ostalih sudionika, te više od stotinu tisuća hodočasnika u Međugorju. Iz Hrvatske je svojim pjevanjem sudjelovalo tridesetak vodećih pjevača, a „Das goldene Edelweiss“ dobili su: Danijela Martinović kao najbolja interpretkinja (za pjesmu „Pater noster“), Zlatan Stipišić Gibonni kao najbolji interpret (za pjesmu „Isuse, Isuse“), Ansambl Lado kao najbolja vokalna grupa (za pjesme „Kraljice mira“ i „Muka Gorka“), Dado Topić, Sanja Marin i Blaženka Žilić za najbolju glazbenu scenu (s pjesmom „Daruj ljubav i mir“), te Ivica Murat za kreativne glazbene aranžmane. Od domovinskih glumaca dobitnica je također Marija Sekelez za ulogu liječnice Filipinke, a Goran Milić,

koji je glumio samog sebe u „Brisanom prostoru“, za ulogu tv-novinar. Od glumaca koji žive u Švicarskoj dobitnici su: Kruno Ilić za ulogu 10-godišnjeg vidioca Jakova, te Mario Lovrić, Jure Milić i Juro Šimić za najbolju glumačku scenu ovog film-mjuzikla, a za tekst i glazbu fra Šimun Šito Ćorić.

Film-mjuzikl „Jedna Žena – Priča o ljubavi Kraljice Mira“ objavljen je na sedam jezika (titlovano), tj. na sedam zasebnih DVD-a upakiranih zajedno s knjigom s cjelokupnim tekstom na dotičnom jeziku, te s notnim zapisima pjesama: na hrvatskom, njemačkom, francuskom, talijanskom, engleskom, španjolskom i poljskom. Uz to, sve skladbe iz tog film-mjuzikla snimljene su i na zasebnom CD-u. Film-mjuzikl je snimljen u hrvatsko-švicarskoj produkciji, a autor teksta i glazbe je fra Šimun Šito Ćorić. Produkciju i režiju potpisuju Rolf M. Berger i Boris Katich, a izdavač je IC MIR Međugorje. ■

DUISBURG

Kardinal Puljić predvodio misno slavlje

Nadbiskup metropolit vrhbanski kardinal Vinko Puljić predvodio je svečano misno slavlje u nedjelju 4. ožujka u Duisburgu u povodu 20. obljetnice „Pomoć Bosni“ (Bosnienhilfe) Caritas Duisburg. Kako stoji na mrežnoj stranici Biskupije Essen (www.bistum-essen.de) kardinal Puljić je došao kao prijatelj i bio je među prijateljima, što je bilo i vidljivo. Karmelićanska crkva u Duisburgu bila je duplom puna. S kardinalom Puljićem misu su suslavili pomoćni biskup mons. Franz Vorrath, biskupski vikar za Caritas, dr. Mirko Šimić, direktor Caritasu Sarajevske nadbiskupije, gradski dekan Bernhard Lücking, mons. Klaus Wilhelm Mertes, duhovnik Caritasu Duisburg.

Na početku misnog slavlja kardinal Puljić je kazao: „Hvala vam da ste tu. Danas sam ovdje da bih zahvalio Bogu, da bi molio za vas i za sve one koji su nas pomagali u proteklih 20 godina. Vidim u vama Šimuna Cirenca koji je pomagao Isusu nositi križ.“

Kardinal Puljić za misnog slavlja s koncelebrantima

Mnogobrojni ljudi u Duisburgu i Niederrajnu preko vas i vaše molitve pomogli nam nositi naš križ u Bosni.“

Kardinal je u propovijedi istaknuo kako je danas 17 godina nakon rata i dalje vidljivo siromaštvo. Stariji ljudi moraju gledati kako preživjeti sa 150 eura mirovine, ako je uopće dobiju. Kardinal Puljić se zahvalio Heribertu Hölzu, inicijatoru „Bosnienhilfe“ Duis-

burgskog Caritasu i njegovoj supruzi Ursuli. Iako međunarodna pomoć više ne dolazi, Bosnienhilfe pomaže i dalje. U proteklih 20 godina prikupljeno je više od 2,5 milijuna eura pomoći za Bosnu, 72 konvoja pomoći preko 200 tona. Trenutno se preko kumštava pomaže više od 60 obitelji s djecom.

Francisko Pavljuk

WÜRZBURG

Održana duhovna obnova

Duhovna obnova održana je od 16. do 18. ožujka u Hrvatskoj katoličkoj misiji Würzburg-Schweinfurt, koju vodi hrvatski franjevac konventualac o. Paško Mandurić. Obnovu je vodio o. Đuro Honti, hrvatski ispovjednik u bazilici Sv. Petra u Rimu. Duhovna obnova započela je u petak 16. ožujka u Würzburgu križnim putem i sv. misom. U subotu 17. ožujka u Würzburgu je održano prigodno predavanje, klanjanje, molitva hvale pred Presvetim, te je slavljena sv. misa. Toga dana u Bad Mergentheimu prije sv. mise bila je pobožnost križnog puta. U nedjelju 18. ožujka prije podne u Würzburgu je slavljeno misno slavlje, a u popodnevnom satima i u Bad Mergentheimu. Vjernici su tijekom duhovne obnove imali prigodu za ispovijed i osobne molitve. ■

BRUXELLES

„Le Havre“ – najbolji europski film 2011.

Nakon filmova kao što su „Waltz with Bashir“ (2008), „Das Weisse Band“ (2009) i „Des hommes et des Dieux“ (2012) nagradu SIGNIS-a za najbolje filmsko ostvarenje na području Europe u protekloj godini, koju dodjeljuje europski ogranak Svjetske katoličke udruge za komunikaciju i medije, osvojio je „Le Havre“ redatelja Akijsa Kaurismäkijsa. Finski filmski majstor na vješt je način tematizirao pitanje migracije, te pokazao da taj problem nije nerješiv već da solidarnost i humanost osnažene izravnim humorom mogu odnijeti pobjedu nad ravnodušnošću i egoizmom.

Drugo mjesto pripalo je filmu „The Kid with the Bike“ belgijskog redateljskog dvojca Jean-Pierre i Luc Dardennea, treće mjesto filmu „Pina“ njemačkog majstora Wima Wendersa. O pobjedničkom filmu odlučilo se nakon dva kruga glasanja u kojem su sudjelovale SIGNIS europske nacionalne organizacije, njih 26.

SIGNIS Europa jedna je od šest regija Svjetske katoličke udruge za komunikaciju i medije, a svake godine dodjeljuje nagradu za najbolji film Starog kontinenta. Svrha nagrade je da promiče i potakne interes za kvalitetne europske filmove, istaknuvši pri tom tematske vrijednosti. IKA

ZAGREB

Novo vodstvo Hrvatskoga svjetskog kongresa

Prilikom održavanja sjednice Središnjeg odbora Hrvatskoga svjetskog kongresa (HSK) u Zagrebu, od 1. do 3. ožujka, uz novog predsjednika Miju Marića, izabran je i novi glavni tajnik Stjepan Asić. Izvršni odbor čine tajnik Danijel Lučić i rizičarka Diana Vukušić. Izabrani su i koordinator HSI Franjo Pavić i Josip Ante Sovulj za političkog tajnika za veze s domovinom. Dopredsjednici su Jure Gadžić za Južnu Ameriku, Anto-

nio Sammartino za Europu, Ivan Curman za Kanadu i SAD a Stjepan Asić za Australiju i Novi Zeland. Glasnogovornik HSK je Šimun Šito Ćorić, a Željka Lešić ravnateljica domovinskog sjedišta. Članovi Izvršnog odbora su Ivan Curman internet/promidžba, Siniša Kusić je zadužen za odnose s EU, Vladimir Šoljić za domovinski ured BiH, Petar Kuntić za hrvatske manjine, a Željko Batarilo imenovan je za IT komunikacije. ■

Za predsjednika HSK-a izabran je Mijo Marić

OSNABRÜCK

Ovacije za Borisa Papandopula!

Tek što je odzvonio posljednji akord „Sekteta za dvije violine, violu, violončelo, kontrabas i klavir” Borisa Papandopula, u izvedbi njemačkih profesionalnih glazbenika, članova Simfonijskog orkestra Osnaabrück, u sastavu: Adrian Wonnemann i Ana Kirchmayer-Wonnemann, violine; Gabriele Heinecke, viola; Lavinia Reck, violončelo; Matthias kontrabas, te Thomas Leusovir; njemačka je pub

Za izvedbe Papandopulova djela u Njemačkoj

brojnim „bravo“ uzvicima, te pljeskom koji nije prestajao, pokazala veliko oduševljenje prema djelu, koje je u

nedjelju, 11. ožujka u kazalištu „Osnabrück“ doživjelo svoju osnabrüsku praiizvedbu. To je bio povijesni događaj i za Hrvatsku, jer se po prvi puta u povijesti kazališta u Osnabrücku izvela skladba jednog hrvatskog skladatelja. Hrvatski skladatelj Boris Papanđopulo rođen je u Njemačkoj 1906. u Honnefu na Rajni, a umro 1991. u jedan je od najplodnijih i najvažnijih hrvatskih skladatelja.

RECKLINGHAUSEN

Dvadesetogodišnji dragovoljac

U gradu Recklinghausen u pokrajini Sjeverna Rajna i Westfalija nalazi se kuća za siromašne i beskućnike (Gasthaus), a voditelj kuće je laička redovnička zajednica „Kanizijanci“ (Brüdergemeinschaft der Canisianer – www.canisianer.de). Od 1. siječnja ove godine u kući dragovoljno radi dvadesetogodišnji njemački mladić imenom Heiko Niehausen. Malo je čudno na prvi pogled, da se jedan mladić u ovim ranim godinama mladenaštva na to odluči. On se je u biskupiji Münster prijavio kao dragovoljac jedne socijalne godine i ima ugovor s biskupijom i kućom u kojoj radi. Ne prima nikakvu plaću za taj rad, nego dobije nešto džeparca od biskupije. Prošle godine je maturirao na gimnaziji „Petrinum“ u Recklinghausenu. Želio je upisati studij hotelijersko – turističkog smjera u Düsseldorfu, ali nije u tome uspio jer nije bilo dovoljno prijavljenih kandidata

za taj smjer studija. Vikendom bi radio u jednom restoranu. Ali preko tjedna imao je previše slobodnog vremena. Da ne gubi to dragocjeno vrijeme želio je nešto dragovoljno raditi. Tako je preko svoje majke došao u kontakt s kućom za beskućnike. U dogovoru s voditeljem kuće župnikom Ludgerom Ernstingom i biskupijom trenutno radi u toj kući kao dragovoljac. Nije mu žao, jer želi pomoći čovjeku koji je u potrebi. Tako guli krumpire, pere posuđe, dijeli hranu, ide u kupovinu za beskućnike, prikuplja dobrovoljne priloge u hrani i odjeći, obilazi pekare ... Ima i svoje propisano radno vrijeme, dnevni plan i obveze. Oko četrdeset sati tjedno, ali on na vrijeme ne gleda. Ostaje i duže po potrebi. Živi sa svojim roditeljima i svojom mlađom sestrom u župi Sv. Katarine Sijenske u gradskom dijelu Recklinghausen – Hochlar. Trenutno s njim u toj kući radi i trideset-dvogodišnji Hrvat koji je

na dvomjesečnoj praksi kao postulant te redovničke zajednice. Više o ovoj kući za siromašne i beskućnike na www.gastkirche.de.

Francisko Pavljuk

Svrni svete oči blage

Fra Jozo Župić, „Svrni svete oči blage“, Vlasita naklada, München, 2012., 232 str.

Štovanje „Gospe Sinjske“ u Sinju i Cetinskoj krajini važan je znak duhovnosti ovoga područja. Ovakav kult ima različite modalitete i sukladan je u dobrom dijelu općenito poznate marijanske teme. Na širem planu, ovu temu ponajprije obilježuje izravni odnos iznimno odane vjerničke populacije prema Kristovoj Majci, nebeskoj pomoćnici i zaštitnici, koja tu ulogu ima od početka kršćanstva, pa i još ranije: od svetopisamskog Marijina opisa za vrijeme Bezgrešnog začeća, njezina učešća u Kristovu odrastanju, uloge za vrijeme Njegova spasonosnog djelovanja (posebice sudjelovanja u „Muci“ i posebice na tragu Njegovih riječi voljenom učeniku „evo ti majke“). Ta i takva Marija bila je vjernička baština/popudbina koja se ni s čim ne da zamijeniti. Vjernički je puk štovao Mariju na sebi svojstvene načine. U hrvatskoj je stvarnosti, u njegovu životu i običajima, kult bl. Djevice Marije, važan i prepoznatljiv znak kršćanske duhovnosti. Marijina svetišta diljem hrvatskoga prostora uvijek su bila posebno profilirana mjesta i vjere i kulture. I Sinj tu ima značajno mjesto, jer se od pojave čudotvorne slike u Sinju, od dolaska franjevac i većeg broja pučanstva iz Rame i okolice iz 1687., uglavnom mjeri i prepoznaje njegova mjesna specifičnost. Čudotvorna je slika odmah postala simbol, čvrsti znak i uporište, izvoriste i okupljalište marijanskog kulta, vjerničko utočište, duhovna i umjetnička inspiracija. Ukratko: sve ono po čemu se ovo mjesto mjeri, što u njemu duboko zrači, što postaje i ostaje smisao.

Fra Jozo Župić je prepoznao tu silu količinu Marijine snage u kultu Gospe Sinjske i u ovoj je knjizi sabrao dobar dio duhovne baštine koja je nastala Njoj u čast. Nakon dužeg pretraživanja, odlučio je sakupiti „pjesme koje su napisane i spjevane u čast Gospi Sinjskoj“ s ciljem da odatle „vjernici mogu crpiti iz te riznice pobožnosti prema Gospi kroz pjesmu, stih“.

U Uvodu svom rukopisu ističe da je prikupio sve pjesme koje su se na ovu temu otisnule od 1914. do našeg vremena u desetak listova i časopisa, pretežito u „Gospi Sinjskoj“ i „Mariji“. U tim je tiskovinama objavljeno osamdesetak tekstova na temu Gospe Sinjske i Župić ih je poredao kronološki, kako su se pojavljivali iz godine u godinu u odabranim publikacijama. Tih osamdesetak tekstova (pjesama, lirskih proznih reminiscencija, memorata) je marijanski cvjetnjak - usredotočen pri-

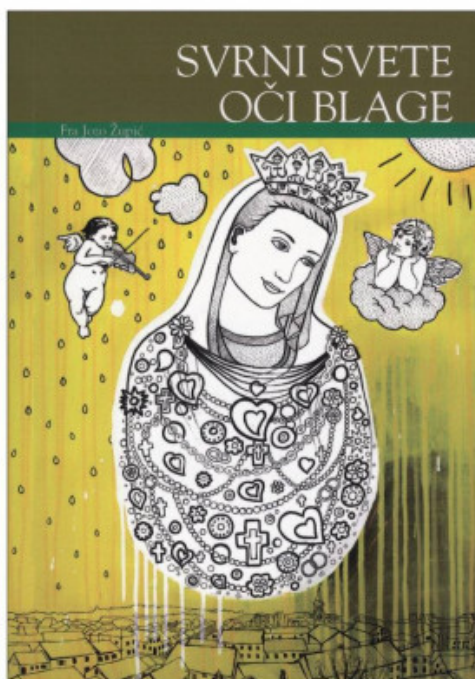
da tu nema neke velike poezije, posebice ne one koja bi bila znatniji prinos nacionalnoj literaturi. Ali, ipak nije to neuspjelo literariziranje. U okupljenim tekstovima ima uspjeha formulacija i stilskih inovacija u opisima Gospine slike, obilje figura i velika, gotovo začudna, koncentracija emocija koje ona proizvodi u mislima i dušama i autora tekstova, napose u motritelja i molitelja Gospina misterija. Neke su pjesme dobile i svoju notnu izvedbu i ušle u pjevni repertoar marijanskih pjesama (posebice Jadrijevićeva „O Gospe Sinjska, Djevo sveta“).

Kad su pjesme okupljene u cjelinu može se lakše procjenjivati njihova i struktura i funkcija. Može se dovoditi u vezu sa sličnom obradom ove teme na širem hrvatskom prostoru. Može se uspostaviti sveza s pučkim i usmenoknjiževnim fenomenom koji često literarizira marijansku temu. Može se, konačno, procjenjivati svaka pjesma pojedinačno. Zasad bih samo rekao da veću pozornost zavrjeđuju starije pjesme, posebice one poznatih hrvatskih književnika franjevac: fra Filipa Grabovca, fra Andrije Kacića Miošića i fra Petra Kneževića. Sva trojica su i živi svjedoci glasovita boja pod Sinjem (iz 1715.) kad se očitovale Gospina moć/pomoć i tako su to zanosno opjevali. Stihotvorac glasovita Plača i Pisama duhovnih (Knežević) izrazio je zanosno hodočasni-

ko raspoloženje pred čudotvornom slikom, moleći Mariju „digni svoju ruku / i blagoslov Tvoj daj puku, / jerbo k tebi jest došao, / da bi utješeno otišao“. A taj blagoslov i utjeha i jest ponajvažnija stečevina koju proizvodi ovakva poezija.

Ovaj niz pjesama posvećenih Gospi Sinjskoj, motiviranih i ostvarenih oko njezine čudotvorne Slike, primjeren je i autentičan odzvuk Gospina štovanja u Sinju, Cetinskoj krajini i općenito u Hrvata, ali i znatan prinos hrvatskoj marijanskoj poeziji. Dobro je da su okupljene na jednom mjestu i da budu otisnute u knjizi.

Prof. dr. Stipe Botica

je svega na čudotvornu sliku i vjerničku odanost i autora tekstova i onih koji će tekstove moliti, pjevati, čitati.

Tekstovi inače pripadaju različitim razdobljima i literarnim stilovima. Navedeni su i autori tekstova i poneka bilješka kako su i kada tekstovi nastajali. Vremenski slijed otisnuta pjesama pouzdano govori o duhovnim stremljenjima određenoga vremena i vjerskim manifestacijama u kojima su se pojavile. Vidi se i njihova specifična funkcija, molitvena/duhovna, koja nadilazi sve druge funkcije koje se inače mogu naći u literaturi. Kad se sagledaju sve okupljene pjesme i procjenjuju po estetskim mjerilima, uočljivo je

Salimata: limb

□ □ □ □ □ □ □ □ □

[illegible]

□ □ □ □ □ □ □ □

□ □ □ □ □ □ □ □

Pitalice ? ?

-
- A large, decorated Easter egg featuring a painting of a church and a landscape. The egg is positioned in front of a stone building with arched windows. The painting on the egg depicts a church with a tall steeple, a red roof, and a small bell tower, surrounded by trees and a path. The sky is blue with white clouds. The egg is decorated with various patterns and colors, including green, yellow, and red.

Rjesenja: 1b, 2c, 3o, 4b, 5c

MLADI ALBANCİ PROTIV „KRVNE OSVETE“

Lebendig begraben

Krvna osveta — još se uvijek prakticira, uglavnom među Albancima u sjevernoj Albaniji, ali djelomice i na Kosovu i u Makedoniji.

Skupina od sedam mladića i djevojaka, u pratnji dviju časnih sestara, posjetila je na svojoj „turi“ po Europi i frankfurtsku katoličku župu Presvetoga Trojstva na Frankfurter Bergu i izvijestila o tomu kako žive djeca i mladi pogođeni fenomenom „krvne osvete“ u sjevernoj Albaniji. Širokoj javnosti je gotovo nepoznato da se „krvna osveta“ još uvijek prakticira, uglavnom među Albancima u sjevernoj Albaniji, ali djelomice i na Kosovu i u Makedoniji. Radi se o zakonu pod nazivom Kanun (od grčke riječi „kanon“), koji predstavlja običajno pravo. Najpoznatiji je Kanun Leke Dukaginja, koji je prvi zapisao i dokumentirao taj običajni zakonik, kojim se ubojstvo ili povreda časti jedne obitelji ili roda mora osvetiti krvlju, ubojstvom jednoga muškoga člana obitelji počinitelja, kako bi se povrijeđena čast pogođene obitelji opet uspostavila. Nevjerojatno je da tako nešto postoji u Europi 21. stoljeća! Ne bismo ni mi vjerovali da pred nama nisu bili mladi, koji se desetljećima — pa i sada — skrivaju, da ih ne stigne osvetnička ruka. Ovi mladi, naizvan posve normalni, živjeli su i djelomice još uvijek žive kao da su živi zakopani. Njih sedam, predvođeni hrabrim časnim sestrama iz Njemačke i Švicarske, ne žele više živjeti po Kanunu nego po Isusovim načelima ljubavi prema bližnjemu, pa i prema neprijatelju, prema načelima opraštanja i pomirenja. Na susretu sa župljanima, uglavnom mladima i krizmanicima, hrabri mladi gosti iz sjeverne Albanije pričali su svoje nevjerojatne priče...

Kristijanu (20 godina) je bilo tri godine, kad su njegov otac i ujak izvršili umorstvo. Od svoje treće godine on je živio potpuno izolirano u kući. Njegova sestra išla je do trećeg razreda u osnovnu školu, ali je potom morala ostanu u kući, kako bi brinula za mlade sestre i braću, posebno za Kristijana. Majka je morala ići na rad u tvornicu, kako bi obitelj mogla preživjeti. Otac je bio u zatvoru i umro je prije dvije godine od raka. Časne sestre Michaela i Christina upoznale su njihovu obitelj prije šest godina. Stanovali su u stanu, koji je je više sličio na brlog, iz kojeg ih je gazda tada istjerao, jer nisu mogli plaćati

najamninu. Sestre su uspjele osigurati ovoj obitelji kakav-takav smještaj. Kristijanova sestra se posve identificirala sa svojim izoliranim bratom. Jednom je napisala pismo osvetniku da nju ubije umjesto brata. Sestre su osnovale skupinu ugrožene djece i mladih, kako bi im pomogli ponajprije psihički, ali i materijalno. U skupini se otvoreno razgovara o krvnoj osveti, o mogućnostima preživljavanja, ali i uklanjanja te okrutne pojave. Svaki dolazak na sas-

mo najmlađi među njima nije mogao kazati ni riječi. Samo putovanje po Europi za njih je — šok! Oni ne znaju što znači živjeti u slobodi i miru. Oni su žrtve paklene osvete, još paklenijeg zakonika, starog preko 500 godina. U Rimu ih je polovicom ožujka primio i papa Benedikt XVI., iako su neki mladi kritični i prema Crkvi i svećenicima. Oni se naime, kažu, ne zauzimaju dovoljno na ukidanju ovog običaja, ne rade na pomirenju. Državne vlasti, na-

Mladi iz Albanije u Bensehimu su pokušali zaboraviti svagdašnji stres u zajedničkoj igri sa svojim domaćinima

tanak je opasan, ali ga sestre hrabro i tajno organiziraju. Potom se Kristijan odlučio za — slobodu. Samovoljno i odlučno je izašao iz izolacije i počeo raditi u dječjem vrtiću, koje vode časne sestre. S obzirom na to da je čitati i pisati naučio kod kuće u izolaciji, Kristijan je vrlo nadaren i marljiv mladić. Redovitim tjelesnim treningom i vježbama čuvao je svoje tjelesno i duševno zdravlje. Time je želio pokazati da je snažniji od svoga osvetnika. U međuvremenu je promijenio mišljenje i shvatio da je i osvetnik žrtva okrutnoga običajnoga pravilnika, kao i on. Već nekoliko mjeseci izlazi vani i radi, iako svaki čas postoji opasnost da ga osvetnik ubije. Njegovu odluku poštuju, ali ne odobravaju majka i sestra. One žive u strahu da će izgubiti još jednoga muškoga člana obitelji. Nažalost župljanima zastao je dah. Muk i nevjerica među mladima. Grč na licu kao izraz prosvjeda. Pogođeni albanski mladići i djevojke, većinom tinejdžeri, premda očito traumatizirani, govorili su hrabro i dostojanstveno. Sa-

vodno demokratske, također ne poduzimaju gotovo ništa na prevenciji, nego samo sankcioniraju već počinjena osvetnička ubojstva.

Mala ali hrabra skupina iz Skadra više ne želi sjedjeti prekrštenih ruku i čamiti u izolaciji obiteljske kuće ili stana. Oni žele slobodu i život dostojan čovjeka. Oni žele ukidanje okrutnoga zakonika, koji je pisan za neka druga vremena. Oni žele živjeti Kristova načela, pa i ljubav prema neprijatelju. Kad je Kristijanov osvetnik bio teško bolestan, on se složio da ga časna sestra liječi i njeguje, jer je i on žrtva „Zakonika planina“ usred grada Skadra! Zato je ova skupina krenula u javnost. Možemo im pomoći molitvama, prosvjedima, dobrotvornim akcijama u novcu. Jer Kanun ubija i bez izvršene osvete: ekonomski, psihički, emocionalno... Dok su se ovi mladi kretali ulicama Frankfurta, dišući slobodu punim plućima, ipak bi se s vremena na vrijeme automatski u strahu okretali, jer osvetnik može vrebati i na kraju svijeta. Recimo „STOP!“ krvnoj osveti! T. G.

(Nastavak sa str. 9)

Suvremena evangelizacija u Crkvi

je cjelovit, zato vidim cjelovito stvari. Samo čovjek može vjerovati. Životinje ne. Mogu vjerovati nekome tko je vjerodostojan. Imam povjerenja u Isusa. Vjera bez djela ne vrijedi. Molitva krunice je kao cijelo Sv. pismo. Neka Isus bude središnja točka naše molitve i života, kazao je dr. Ivančić.

Isus je za svoga javnog djelovanja liječio. On je s lakoćom svima pomagao. Oko sebe je okupljao grešnike. Najteže bolesti koje ljudi imaju su duhovne bolesti. Bog je stvorio duhovnu dušu. Ona je svetinja. Suvremeni čovjek ne može opstati, ako se ne razvije antropološka medicina. Više je bolesti na razini duha: čovjekova bačenost u svijet – čovjek se bori s pitanjima odakle dolazi i kamo ide; bazična bolest – proučava vrijeme od začeca do četvrte godine života; bolest na strukturi duhovne duše. Također zna boljeti i savjest kad je ranjena. Oboljelima od svih tih bolesti mo-

že se pomoći, ako se oboljele poveže sa Stvoriteljevom bezuvjetnom ljubavlju i Isusom Kristom koji je umro za svakog čovjeka i koji je svakom čovjeku činio dobro. Tek nakon toga se možemo se pitati, može li ta osoba oprostiti onima koji su joj nanijeli bol, a također da ta osoba zamoli druge za oprostjenje.

Govoreći kako danas svjedočiti u društvu, dr. Ivančić je istaknuo kako smo kao vjernici na putu te kako je potrebno znati cilj da bi se bilo na putu. Zemlja nije naša domovina, već mjesto kušnje. Isus je naš put. Bog je jači od sotone. Od Crkve se očekuje objašnjenje kamo ići. Čovjek teba pomoć. Grijeih razara Božji svijet. Vjera je projekt. Treba vjerovati u dobro koje će se dogoditi. Vjera je vizija. Sve što se događa događa se kroz vjeru, ufanje i ljubav. Vrlo je važna konačna vizija da ćemo se ponovno sresti, kazao je dr. Ivančić.

Na kraju su svoju prigodnu riječ okupljenima uputili ravnatelj o. Bebić, mons. Sudar koji im je u ime hrvatskih biskupa zahvalio za sve dobro koje čine, te delegat vlč. Komadina koji je zahvalio dr. Ivančiću, i sudionicima na odazivu te ih je upoznao i s budućim projektima Hrvatskoga dušobrižničkog ureda. Misno slavlje u utorak 13. ožujka predvodio je dr. Ivančić uz koncelebraciju s ravnateljem o. Bebićem i delegatom vlč. Čukmanom. Misno slavlje u srijedu 14. ožujka predvodio je dr. Ivančić, u koncelebraciji s delegatom fra Mićom Pinjuhom i vlč. Josipom Čabrajom. Zadnjega dana, u četvrtak 15. ožujka, misno slavlje predvodio je mons. Sudar uz koncelebraciju s dr. Ivančićem i uz asistenciju dakona Lovre Pavlića. Sudionici duhovnih vježni uputili su pismenu riječ potpore hrvatskim uznicima u Haagu, Grazu i Švedskoj uz novčani prilog.

Tekst i snimka: A. Polegubić

NAGRADNA KRIŽALJKA

Uskrs

Rješenje poslati najkasnije do 29. travnja

Živa zajednica	Opozicija	Posljednji dan korizme Veliki ...	Evo, eno	Drevni plug	Kopča koja se stavlja u kosu	Portugal	Indijska novinska agencija	Jednoliki gibanje	Pisac samokovlja	Sretan Uskrs!	Protuznačnice, suprotnice	Elektronski uređaj	Pijanista Bertinelli	Pjega, mrlja
Skinuti perje do gola		✓								Glumac Končić				
Dan Isusove smrti, Veliki ...	➤					Uskrsno jaje	➤			„Amper“				
Grana medicinske (uho)						Grč, bož. zemlja	✓			Pjevačica Mirella	➤			
Robert Valdec			Kukci zalčari	➤			2. Mojsijeva knjiga	➤		Uoči Uskrsa, Velika ...	✓			„Alr“
Ukras muškog lica			Pisac, Vjekoslav	➤			Urugvaj	✓					Tanaka mlaz, tekucine	➤
Marka japana, računala				Školovanje	➤				Desni pritok Une					Glumac iz Dubrovnika Martinović
Američki glumac Baldwin	➤			Natjecanje automobila	✓				Bizmut			Razum, intelekt	➤	
Stjepan Tomaš	✓								Sparno vrijeme pred kišu			Turški velikaš	✓	
Plovilo, splav									Zvijer iz porodice mačaka					
„Tona“		Branka Ivanda	➤		Mariofil Soldo				Austrija	➤		Iako, makar	➤	

OPROŠTAJI

MANNHEIM

Oproštaj Ilije Perana

U četvrtak 23. veljače u Caritasovoj kući u Mannheimu, B5, 19a bilo je posebno živo i svečano. Socijalni djelatnik Ilija Peran se nakon 41 godinu neumornog djelovanja i rada, u društvu obitelji, rodbine i prijatelja oprostio od svojih radnih kolega i kolegica. Ilija Peran je rođen u Gmicima, općina Rama-Prozor. Godine 1968. odlazi u Njemačku u Frankfurt s namjerom studirati. Na preporuku fra Bernarda Dukića u rujnu 1971. počinje raditi kao socijalni savjetnik pri Caritasu u Mannheimu, gdje ujedno studira te kasnije diplomira za so-

Ilija Peran (prvi zdesna) u krugu članova svoje obitelji

Ilija s Brigitte i Bernhard John, prof. dr. Josipom Matešićem i dr. Wandturom

cijalnog radnika. Sa suprugom Katom, koja također radi pri Caritasu ima tri kćeri; Margaretu, Helenu i Mariju.

Ovim susretom Ilija je želio najprije zahvaliti Bogu za sve godine svoga rada i djelovanja i stoga je oproštajno slavlje započelo svečanom sv. misom u 14 sati u Kripti sv. Bernarda u Isusovačkoj crkvi uz Caritasovu kuću. Euharistijsko slavlje predvodio je predsjednik Caritasa Mannheima i bivši gradski dekan mons. Horst Schroff u koncelebraciji vlč. Ivica Komadine, delegata za hrvatsku pastvu u Njemačkoj, i fra Ljube Sesara, voditelja HKM Ludwigshafen. Molilo se i pjevalo dvojezično uz orguljsku pratnju Magdalene Ferencina, pastoralne suradnice iz HKM Mannheim. Mons. Schroff je održao prigodnu propovijed i zahvalio Iliji Peranu na nesebičnom darivanju ljubavi i zalaganju za brata čovjeka – jer Caritas je ljubav, a Ilija je svojim radom živio i širio tu ljubav djelima. „Posebice se prisjećam 90-ih godina, godina rata, kada je više od 3000 Hrvata došlo u Mannheim, bez ičega. Ilija je bio taj kome su se mogli obratiti. On ih je uz pomoć Caritasa prihvatio i pomogao u svemu, a da ne govorimo o organiziranjima brojnih

konvoja pomoći, koja se slala za vrijeme rata u Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu.“ Na kraju je mons. Schroff zahvalio Iliji na neumornom socijalnom radu i zalaganju, ne samo za Hrvate (u gradu Mann-

gramu su nastupile i Ilijine unuke Viktorija i Ketleyi.

Bogatim programom je pridonijela i hrvatska nastava u Mannheimu. Pjesmu „Moj dom“ Silvija Strahimira Kranjčevića vrsno je krasnoslovila učenica Ivana Marija Gulić pod vodstvom profesorice Martine Ilić.

Djelatnici Caritasa izvode jednu od točaka

heimu živi oko 189 različitih narodnosti, ali posebice za Hrvate. Euharistijsko slavlje završilo zahvalnom pjesmom „Nun danket alle Gott“.

Nakon duhovne okrepe u dvorani Caritasa u zajedništvu s Hrvatskim kulturnim društvom priređen je domjenak.

Riječi pozdrava i zahvale uputili su direktorica Caritasa Regina Hertlein i dr. Roman Nitsch, delegat iz Frankfurta vlč. Ivica Komadina, generalni konzul iz Stuttgarta Ante Cicvarić, u ime Hrvatske kulturne zajednice i metropolregije Kurpfalz dipl. teolog Mijo Ikić, te dr. Wandtur, dugogodišnji djelatnik pri biskupiji Speyer, koji mu je ujedno darovao sliku Hrvata iz Like staru oko 130 godina.

Djelatnici Caritasa i Ilijini kolege priredili su mali šaljivi program. U pro-

Riječi zahvale uputile su voditeljica migracijskog odjela Caritasa Sigrid Kemptner i poslovođiteljica Udruge Kruha sv. Ante (Antoniusbrot e.V.) Brigitte John. Brigitte John je iznijela kratki prikaz djelovanja Caritasa i te udruge 1992. do 1994. godine.

Gđa Kemptner je između ostalog na kraju rekla:

„Vielen Dank, lieber Herr Peran, und vielen Dank Deiner Familie“.

Wir können sicher sein, dass er sich nicht zur Ruhe setzen wird... und vor allen Dingen hat er jetzt viel mehr Zeit sich um seine Gesundheit und vor allen Dingen um die Enkelkinder zu kümmern.

Dafür wünschen wir ihm alles erdenklich Gute, viel Freude und Gottes Segen!“

Problem s nogama

Mujo kod ortopeda skine cipele. Ortoped: – Uh, kako vam smrde noge!

Mujo: – Da, to mi je rekao i doktor opće prakse, ali sam htio mišljenje specijalista.

Klima

Ulazi starija gospođa u restoran, sjeda za stol i pita konobara Hasu:

– Možete li uključiti klimu, baš je toplo.

– Može, nema problema – reče Haso.

Nakon 15 minuta gospođa ponovo pozove konobara i upita ga:

– Možete li isključiti klimu sad je hladno.

– Može, nema problema.

Nakon pola sata ponovo pozove konobara i pita ga da ovaj put uključi klimu jer joj je ponovo jako toplo, na što Haso opet odgovori da nema problema. Sve to promatra Mujo za drugim stolom, pozove Hasu i upita ga:

– Zašto te, bolan, ova žena stalno zeza? Te klimu uključi, te klimu isključi!

– Ma ja nju zezam, jarane, mi uopće nemamo klimu.

Frankfurt

– Joj Mate, opet mi se ide u Frankfurt.

– Kad si ti, Mate, bio u Frankfurtu?

– Nisam nikad nego i jučer mi se išlo.

Zaboravio

Sudac pita optuženog Juru:

– Ako ste već ukrali zlatan nakit, zašto ste ostavili pet tisuća eura koji su bili u drugoj sobi?

– Ajde nemojte sad i vi... Dosta mi je što me cijelo selo zafrkava!

Posao

Pričali Crnogorcu da je Amerika jako bogata zemlja. Novac leži na ulici – samo ga treba pokupiti! Odmah on ode za Ameriku i još u zračnoj luci vidi na podu podebeli novčanik koji je izgubio neki nesretnik.

Crnogorac ga pogleda, šutnu nogom i reče: – E de, a neću valjda prvi dan raditi!

Kako odvojiti posao od privatnog života?

Ako imate ured kod kuće, prednosti su mnoge, ali u isto vrijeme vrlo se teško isključiti na kraju radnog dana i odvojiti posao od privatnog života. Ključ svega je da postavite pravila tako da ih se svi drže. To znači da se morate pobriniti da vam nitko od članova obitelji ne smeta za vrijeme radnog vremena (osim ako nije hitno) jer jedino tako možete odvojiti posao od privatnog života. Recite članovima

obitelji da zamisle da ste vi zapravo na nekom drugom mjestu, a ne u uredu kod kuće. Slično na kraju radnog dana i vi morate poštovati neka pravila te zaboraviti da vaše radno mjesto postoji bez da dodete u iskušenje da se vratite u ured na još samo nekoliko minuta. Može biti teško, ali ako će svi biti disciplinirani od početka tada možete uživati u prednostima rada kod kuće bez posljedica. www.savjeti-hr.com

Mudre izreke

– Budite kao baklja na nebu, zračeći ljubav i svjetlost. Zamislite tisuću takvih baklji na nebu, poput sjajnih zvijezda u dalekim galaksijama koje možete vidjeti za vedre noći. Vi imate u sebi istu snagu da zračite ljubav i svjetlo i trebali biste sjajiti poput zvijezde, od trenutka kad se probudite ujutro pa do trenutka kad idete spavati.

– Živite dan po dan i obavljajte posao po posao. A zatim produžite prema onome što dolazi poslije. To ima smisla. Ne pokušavajte živjeti u prošlosti, sadašnjosti i budućnosti sve u isti čas. Uspješan je čovjek koji se naučio živjeti samo u sadašnjosti, ali se uvijek kreće prema onome što dolazi poslije.

Norman V. Peale
www.mudre-izreke.com

Uskrsna janjetina

Sastojci:

1 janjeći but (oko 2 kg), 100 ml ulja, 50 ml limunova soka, 2 žlice Vegete, 3 češnja češnjaka, 1 žličica origana, ružmarin, papar u zrnu. Za prilog: 2 kg mladog krumpira.

Priprema: Janjeći but očistite i operite. Odvojite meso od kosti i malo ga potucite batom za meso. U odgovarajućoj zdjelici pomiješajte Vegetu, limunov sok, ružmarin, papar u prahu, origano i protisnuti češnjak pa tom marinadom natrljajte pripremljenu janjetinu. Savijte je u roladu i pričvrstite čačalicama. U većoj tavi zagrijte ulje, mesnu roladu popecite sa svih strana, a zatim je stavite peći u zagrijanu pećnicu na 200°C. Roladu pecite oko 2 sata, a tijekom pečenja zalijevajte umakom od pečenja i podlijevajte toplom vodom. Pred kraj dodajte mladi krumpir i dopecite.

Posluživanje: Toploj roladi izvadite čačalice, narežite je na ploške i poslu-

žite s pečenim krumpirima i mladim lukom.

Savjet: Prije dodavanja pečenju krumpir posolite, dodajte mljevenu papriku, malo ulja i sve zajedno izmiješajte. www.vegeta.hr

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

N	A	V	J	E	Š	T	E	N	J	E	□	S	K	T
A	V	R	A	M	□	O	N	□	K	O	L	A	R	
S	R	□	G	O	S	P	O	D	I	N	O	V	O	
T	I	R	O	N	I	□	□	O	P	A	N	A	K	
A	L	I	D	A	V	A	L	L	I	□	O	L	O	
V	□	S	O	□						R	A	V	E	L
I	L	O	V	A						A	M	A	T	I
T	A	V	A	N						T	A	Č	□	C
I	L	I	C	A						I	R	A	D	A

Nagrađena: Dubravka Mihaljević, Eschborn

NAŠE ZAJEDNICE

BIETIGHEIM-BISSINGEN

Bog mira i čovjekov nemir

Od 24. do 26. veljače dr. fra Anđelko Domazet vodio je duhovnu obnovu u Hrvatskoj katoličkoj zajednici Bietigheim-Bissingen o temi „Bog mira i čovjekov nemir“. Na početku obnove voditelj zajednice fra Frano Čugura istaknuo je kako „sve više vjernika osjeća potrebu za intenzivnijim uranjanjem u vjeru. Sve je više onih kojima uhodani načini življenja kršćanstva nisu dovoljni. Raste broj onih koji imaju potrebu u dubokoj molitvi tražiti odgovore na brojna pitanja, svjetlo za svoje nejasnoće, olakšanje od svojih tereta“. Izrazio je nadu da će voditelj obnove pokušati barem djelomice odgovoriti na ta pitanja. Program duhovno obnove

Za vrijeme misnog slavlja koje je predvodio o. Domazet u suslavlju s o. Čuguram

Vjernici iz HKZ Bietigheim-Bissingen se rado okupljaju na duhovnim obnovama i misnim slavljinama

fra Anđelko je započeo u petak 24. veljače predavanjem o temi „Ljudski odnosi – izvor nemira“. Nakon predavanja slavljeno je euharistijsko slavlje, a potom je bila molitva pred Presvetim Oltarskim Sakramentom. Drugog dana obnove vjernici su imali mogućnost osobno razgovarati s voditeljem ob-

novne, a fra Anđelko je održao predavanje o temi „Životni strahovi – izvor nemira“. Nakon predavanja, kao i prvog dana, slavljeno je euharistijsko slavlje, a molilo se i pred Presvetim. Korizmena duhovna obnova završila je u nedjelju 26. veljače euharistijskim slavljem u Bietigheimu. Na završetku

je fra Frano Čugura zahvalio voditelju o. Domazetu i pozvao vjernike da pokušaju, osobito kroz korizmeno vrijeme, živjeti svoju vjeru crpeći snagu u Bogu koji čovjeku daje mir. Nakon euharistijskog slavlja druženje je uz prigodni domjenak nastavljeno u župnoj dvorani. ■

OBAVIJESTI

● HKM Darmstadt – Nova mrežna stranica

Hrvatska katolička misija Darmstadt odnedavno ima svoju mrežnu stranicu koja se može čitati na:

www.kkg-darmstadt.de

● 21. hrvatski folklorni festival

za folklorne skupine odraslih iz hrvatskih katoličkih misija i zajednica iz Njemačke održat će se u subotu 21. travnja u Heusenstammu kod Offenbacha na Majni, u Kultur- und Sportzentrum Martinsee, Levi-Strauss-Allee 30.

Uskrsno jutro

Jutarnja tišina rasuta po plavoj vedrini neba.
Bijele rascvale grane
prestadoše se ljuljati na vjetru,
i čekaju.
Sjaj zlatnog sunca kojem zastaje dah.
U jednom bljesku Božje moći
ruši se krhko prijestolje smrti:
i veliki pobjednik Krist, blistajući rajskim sjajem,
radosno gleda novu, otkupljenu zemlju.

Dinko Bilić Tusin

